

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการประมวลผลข้อมูลตามที่กล่าวไว้ในบทที่ 3 ผลการวิจัยที่ได้สามารถนำเสนอโดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

- 4.1 ระดับการเปิดเผยข้อมูล
- 4.2 องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบและลักษณะเฉพาะของบริษัท
- 4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบกับระดับการเปิดเผยข้อมูล
- 4.4 สถิติเชิงพรรณนาของแบบสอบถาม

4.1 ระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียน

การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลเพื่อนำไปทดสอบหาความสัมพันธ์กับองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบและลักษณะเฉพาะของบริษัทจะใช้วิธีตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลจากกระดานทำการ ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะทำการนำกระดานทำการตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลที่พัฒนาขึ้นมาตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลของแต่ละบริษัทจากงบการเงินประจำปี รายงานประจำปี และแบบ 56-1 เพื่อให้คะแนนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ถ้าบริษัทเปิดเผยข้อมูลตามรายการที่อยู่ในกระดานทำการจะได้รับคะแนนเท่ากับ 1 แต่ถ้าบริษัทไม่เปิดเผยข้อมูลตามรายการที่อยู่ในกระดานทำการจะได้รับคะแนนเท่ากับ 0 และถ้ารายการที่อยู่ในกระดานทำการไม่เกี่ยวข้องกับบริษัทจะใส่เป็น N/A หลังจากนั้นจะคำนวณหาดัชนีการเปิดเผยข้อมูล โดยนำคะแนนรวมของแต่ละบริษัทที่ได้รับจริงหารด้วยคะแนนรวมสูงสุดที่คาดว่าบริษัทจะได้รับ ดังนั้นดัชนีการเปิดเผยข้อมูลจะอยู่ในรูปเปอร์เซ็นต์ของรายละเอียดของข้อมูลที่บริษัทเปิดเผยจริงต่อรายละเอียดสูงสุดที่บริษัทควรเปิดเผย ข้อมูลดังกล่าวจะนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เช่น ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่ออธิบายลักษณะและระดับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสามารถสรุปผลทั้งในแง่ภาพรวมของการเปิดเผยรายการทั้งหมด การเปิดเผยข้อมูลแต่ละรายการ และการเปิดเผยข้อมูลของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมได้ดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวน ร้อยละของบริษัท และสถิติเชิงพรรณนาของดัชนีการเปิดเผยข้อมูลจำแนกตามระดับการเปิดเผยข้อมูล

ระดับการเปิดเผยข้อมูล*	บริษัทที่เปิดเผย		ดัชนีการเปิดเผยข้อมูล			
	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
สูง	21	10.50	0.6359	0.6102	0.7006	0.0263
ปานกลาง	172	86.00	0.5283	0.4302	0.6077	0.0415
ต่ำ	7	3.50	0.3848	0.3291	0.4277	0.0374
รวม	200	100.00	0.5346	0.3291	0.7006	0.0591

*หลักเกณฑ์ในการแบ่งระดับการเปิดเผยข้อมูลมีดังต่อไปนี้

สูง คือ ค่าดัชนีมากกว่าร้อยละ 61

ปานกลาง คือ ค่าดัชนีอยู่ระหว่างร้อยละ 43-61

ต่ำ คือ ค่าดัชนีน้อยกว่าร้อยละ 43

ตารางข้างต้นแสดงข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและร้อยละของบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลในระดับต่าง ๆ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับตามหลักเกณฑ์ดังนี้ คือ บริษัทที่มีค่าเฉลี่ยดัชนีการเปิดเผยข้อมูลน้อยกว่าร้อยละ 43 จะถือว่าการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทอยู่ในระดับต่ำ ถ้าดัชนีการเปิดเผยข้อมูลอยู่ระหว่างร้อยละ 43 ถึง 61 จะถือว่าการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทอยู่ในระดับปานกลาง และถ้าดัชนีการเปิดเผยข้อมูลมากกว่าร้อยละ 61 จะถือว่าการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทอยู่ในระดับสูง การกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวพิจารณาจากหลักเกณฑ์ของ Wallace (1988)⁷ ประกอบกับค่ากลางของดัชนีการเปิดเผยข้อมูลทั้งค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน และฐานนิยม รวมทั้งเส้นโค้งปกติที่แสดงการแจกแจงของดัชนีการเปิดเผยข้อมูล

จากการวิเคราะห์ระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนจำนวน 200 บริษัทตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวพบว่าบริษัทส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 86 ของบริษัททั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง โดยสามารถเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมในรายละเอียดได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 52.83 ของรายละเอียดทั้งหมดที่บริษัทควรเปิดเผย ส่วนบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับสูงมีประมาณร้อยละ 10.50 ของบริษัททั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

⁷ Wallace กำหนดให้ดัชนีที่มีค่ามากกว่าร้อยละ 50 เป็นการเปิดเผยในระดับสูง ดัชนีที่มีค่าระหว่างร้อยละ 30-50 เป็นการเปิดเผยในระดับปานกลาง และดัชนีที่มีค่าน้อยกว่าร้อยละ 30 เป็นการเปิดเผยในระดับต่ำ

โดยเฉลี่ยสามารถเปิดเผยข้อมูลได้ร้อยละ 63.59 ของรายละเอียดที่บริษัทควรเปิดเผย และมีเพียง 7 บริษัทหรือคิดเป็นร้อยละ 3.50 ของบริษัททั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับต่ำ คือ มีค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 38.48 ของข้อมูลทั้งหมด

สำหรับตารางที่ 4.2 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับระดับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลที่จำแนกตามประเภทการเปิดเผยข้อมูลซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ การเปิดเผยข้อมูลตามที่มีข้อกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนทุกบริษัทต้องเปิดเผย การเปิดเผยข้อมูลที่ไม่มีข้อกำหนดให้เปิดเผยแต่เปิดเผยโดยความสมัครใจของบริษัท⁸ และการเปิดเผยข้อมูลโดยรวม คือ การเปิดเผยข้อมูลโดยข้อกำหนดและการเปิดเผยข้อมูลโดยความสมัครใจ

ตารางที่ 4.2 สถิติเชิงพรรณนาของดัชนีการเปิดเผยข้อมูลจำแนกตามประเภทการเปิดเผยข้อมูล

ประเภทของการเปิดเผยข้อมูล	ค่าเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ข้อกำหนด	0.5841	0.3740	0.7533	0.0613
สมัครใจ	0.2938	0.0435	0.5000	0.0892
รวม	0.5346	0.3291	0.7006	0.0591

จากการประเมินคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลของบริษัททั้ง 200 บริษัทพบว่า การเปิดเผยข้อมูลที่เป็นไปตามข้อกำหนดโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (หากเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ในการแบ่งระดับการเปิดเผยจะเห็นว่าค่าเฉลี่ยดัชนีการเปิดเผยข้อมูลจะมีค่าอยู่ระหว่างร้อยละ 43 ถึงร้อยละ 61) โดยบริษัทที่เป็นกลุ่มตัวอย่างสามารถเปิดเผยรายละเอียดได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 58.41 ของรายละเอียดทั้งหมดที่มีข้อกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนต้องเปิดเผย แต่มีข้อสังเกตว่าไม่มีบริษัทใดที่สามารถเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดได้ครบทุกรายการ ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นไปตามข้อกำหนดมีคุณภาพสูงสุดเพียงร้อยละ 75.33 ของรายละเอียดทั้งหมดเท่านั้น

สำหรับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทด้วยความสมัครใจนั้นมีการเปิดเผยโดยเฉลี่ยร้อยละ 29.38 ของรายการทั้งหมดที่ไม่มีข้อกำหนดให้เปิดเผยแต่เปิดเผยโดยความสมัครใจของบริษัทเอง ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ในการแบ่งระดับการเปิดเผยข้อมูล แต่เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าการเปิดเผยข้อมูลโดยความสมัครใจมีการเบี่ยงเบนมากกว่าการเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนด ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดมีค่าต่ำสุดและ

⁸ รายการที่มีสัญลักษณ์ V อยู่ท้ายรายการในกระดาษทำการตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลในภาคผนวก จ

ค่าสูงสุด คือ ร้อยละ 37.40 และร้อยละ 75.33 ตามลำดับ ในขณะที่การเปิดเผยข้อมูลโดยความสมัครใจมีค่าต่ำสุดและค่าสูงสุด คือ ร้อยละ 4.35 และร้อยละ 50.00 จึงแสดงให้เห็นว่าระดับการเปิดเผยข้อมูลโดยความสมัครใจของบริษัทมีความแตกต่างกันสูงมาก กล่าวคือ บางบริษัทสมัครใจที่จะเปิดเผยข้อมูลเกินกว่าข้อกำหนดเพียงร้อยละ 4.35 แต่บางบริษัทสมัครใจที่จะเปิดเผยข้อมูลเกินกว่าข้อกำหนดสูงถึงร้อยละ 50.00 แสดงว่ามีบริษัทที่เล็งเห็นถึงความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลมากกว่าข้อกำหนดที่กำหนดไว้จากหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินสามารถนำข้อมูลที่ได้รับเพิ่มเติมมาใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจในด้านต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น สิ่งเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นถึงการมีพื้นฐานที่ดีในการสร้างกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดีด้านการเปิดเผยข้อมูลให้เกิดขึ้นกับทุกบริษัทต่อไปในอนาคต

ส่วนการเปิดเผยข้อมูลที่รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลโดยข้อกำหนดและการเปิดเผยโดยความสมัครใจของบริษัทพบว่า บริษัทส่วนใหญ่เปิดเผยข้อมูลได้ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ในการแบ่งระดับการเปิดเผยข้อมูล ซึ่งโดยเฉลี่ยสามารถเปิดเผยข้อมูลได้ร้อยละ 53.46 หรือประมาณครึ่งหนึ่งของรายละเอียดทั้งหมด ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ารายงานทางการเงินประจำปีคืองบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงิน รายงานประจำปี และแบบ 56-1 อาจให้ข้อมูลที่จำเป็นต่อผู้ใช้รายงานทางการเงินได้ไม่ทั้งหมด ดังนั้น ผู้ใช้รายงานทางการเงินจึงต้องหาข้อมูลจากแหล่งอื่นเพิ่มเติมเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจ เช่น รายงานของผู้วิเคราะห์หลักทรัพย์ เป็นต้น นอกจากนี้เมื่อพิจารณาค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดจะพบว่ามีขอบเขตที่ค่อนข้างกว้าง ซึ่งแสดงว่าการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินประจำปีของบริษัทที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีระดับที่แตกต่างกันมาก เพราะบางบริษัทเปิดเผยข้อมูลได้เพียงร้อยละ 32.91 แต่บางบริษัทสามารถเปิดเผยข้อมูลได้มากถึงร้อยละ 70.06

ตารางที่ 4.3 แสดงถึงค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของดัชนีการเปิดเผยข้อมูลที่แยกวิเคราะห์ผลการเปิดเผยรายการในแต่ละด้าน จากตารางพบว่าการเปิดเผยข้อมูลแต่ละรายการมีขอบเขตตั้งแต่ไม่เปิดเผยรายการนั้น ๆ เลย (ค่าต่ำสุดเท่ากับ 0) ไปจนถึงเปิดเผยรายการนั้นได้ครอบคลุมรายละเอียดทั้งหมดที่ต้องเปิดเผย (ค่าสูงสุดเท่ากับ 1) นอกจากนี้มีค่าต่ำสุดของบางรายการที่อยู่ในระดับที่สูงและใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยโดยรวมของการเปิดเผยรายการทั้งหมด กล่าวคือ ข้อมูลของกรรมการและผู้บริหาร และรายการระหว่างกัน มีค่าต่ำสุดเท่ากับร้อยละ 52.63 และร้อยละ 50.00 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีบางบริษัทที่สามารถเปิดเผยรายละเอียดของรายการได้ถึงครึ่งหนึ่งของรายละเอียดทั้งหมดและเกือบจะเท่ากับค่าเฉลี่ยการเปิดเผยข้อมูลของรายการดังกล่าว

ตารางที่ 4.3 สถิติเชิงพรรณนาของดัชนีการเปิดเผยข้อมูลจำแนกตามประเภทของรายการ
ที่เปิดเผย

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับที่	ระดับ	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1. ข้อมูลทั่วไป	0.5396	(3)	ปานกลาง	0.1489	0.7500	0.0927
ลักษณะของบริษัท	0.7209	(7)	สูง	0.2500	1.0000	0.1678
ผลิตภัณฑ์หรือบริการและลูกค้า	0.5534	(14)	ปานกลาง	0.0833	0.9286	0.1509
การตลาดและการแข่งขัน	0.4928	(17)	ปานกลาง	0.0000	1.0000	0.1982
ปัจจัยเสี่ยง	0.6430	(10)	สูง	0.0000	1.0000	0.1700
ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	0.1988	(25)	ต่ำ	0.0000	1.0000	0.1898
การวิจัยและพัฒนา	0.3871	(20)	ต่ำ	0.1667	0.8333	0.1478
ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ	0.7500	(3)	สูง	0.0000	1.0000	0.2053
ข้อพิพาททางกฎหมาย	0.6784	(9)	สูง	0.2500	1.0000	0.2246
2. หลักทรัพย์และการลงทุน	0.5907	(2)	ปานกลาง	0.2308	0.8750	0.1151
หลักทรัพย์ของบริษัท	0.5353	(15)	ปานกลาง	0.2000	1.0000	0.1675
การลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม	0.5579	(13)	ปานกลาง	0.1429	1.0000	0.1645
ผู้ถือหุ้นและนโยบายการจ่ายเงินปันผล	0.6817	(8)	สูง	0.2500	1.0000	0.1519
3. การบริหารและการจัดการ	0.7110	(1)	สูง	0.3824	0.8485	0.0671
กรรมการและผู้บริหาร	0.7478	(4)	สูง	0.5263	0.8947	0.0728
บุคลากรและพนักงาน	0.5890	(12)	ปานกลาง	0.0000	0.8750	0.0952
การกำกับดูแลกิจการ	0.8267	(1)	สูง	0.0000	1.0000	0.2724
การควบคุมภายใน	0.7210	(6)	สูง	0.0000	1.0000	0.1787
4. ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน	0.4493	(4)	ปานกลาง	0.2769	0.6667	0.0740
ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน	0.6364	(11)	สูง	0.1538	0.8462	0.1025
สินทรัพย์และคุณภาพของสินทรัพย์	0.7754	(2)	สูง	0.3529	1.0000	0.0997
สภาพคล่อง	0.3890	(19)	ต่ำ	0.0000	1.0000	0.2701
รายจ่ายลงทุน	0.0675	(26)	ต่ำ	0.0000	0.6667	0.1306
แหล่งที่มาของเงินทุน	0.4093	(18)	ต่ำ	0.0000	0.8462	0.1406
รายการระหว่างกัน	0.7397	(5)	สูง	0.5000	1.0000	0.1646
ข้อมูลจำแนกตามส่วนงาน	0.2186	(23)	ต่ำ	0.0000	0.7143	0.1963
สินทรัพย์และหนี้สินอาจเกิดขึ้น	0.0067	(27)	ต่ำ	0.0000	0.6667	0.0665
ภาษีเงินได้	0.2133	(24)	ต่ำ	0.0000	1.0000	0.2756
5. แนวโน้มในอนาคต	0.3858	(5)	ต่ำ	0.0000	0.8889	0.1991
เป้าหมายการดำเนินธุรกิจ	0.2850	(22)	ต่ำ	0.0000	1.0000	0.4239
โครงการในอนาคต	0.5190	(16)	ปานกลาง	0.2000	1.0000	0.1759
การเปลี่ยนแปลงในอนาคต	0.2875	(21)	ต่ำ	0.0000	1.0000	0.4147
รวม	0.5346			0.3291	0.7006	0.0591

เมื่อพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลในแต่ละด้านทั้ง 5 หมวดพบว่า หมวดที่มีการเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมรายละเอียดสูงสุด คือ หมวดที่ 3 การบริหารและการจัดการ ซึ่งมีการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับสูง โดยค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 71.10 เมื่อเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ในการแบ่งระดับการเปิดเผยข้อมูล รองลงมาคือ หมวดที่ 2 หลักทรัพย์และการลงทุน หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป และหมวดที่ 4 สถานะการเงินและผลการดำเนินงาน ซึ่งมีการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 59.07 ร้อยละ 53.96 และร้อยละ 44.93 ตามลำดับ) ส่วนหมวดที่ 5 แนวโน้มในอนาคต มีการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งมีความเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 38.58

ข้อมูลส่วนแรกเป็นข้อมูลทั่วไปของบริษัท บริษัทสามารถเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมรายละเอียดโดยมีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 53.96 ของรายละเอียดทั้งหมด และระดับการเปิดเผยข้อมูลของรายการต่าง ๆ ที่อยู่ในหมวดนี้จะมีทั้งระดับสูง ปานกลาง และต่ำ โดยรายการที่บริษัทสามารถเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมรายละเอียดอยู่ในระดับสูง คือ ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ ลักษณะของบริษัท ข้อพิพาททางกฎหมาย และปัจจัยเสี่ยง (ค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 75.00 ร้อยละ 72.09 ร้อยละ 67.84 และร้อยละ 64.30 ตามลำดับ) ส่วนรายการที่บริษัทสามารถเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมรายละเอียดอยู่ในระดับต่ำ คือ การวิจัยและพัฒนา และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีความเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 38.71 และร้อยละ 19.88 ตามลำดับ

ข้อมูลทางด้านหลักทรัพย์และการลงทุน บริษัทสามารถเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมรายละเอียดโดยมีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 59.07 ของรายละเอียดทั้งหมด และระดับการเปิดเผยข้อมูลของรายการต่าง ๆ ที่อยู่ในหมวดนี้จะมีระดับสูง และปานกลาง โดยรายการที่บริษัทสามารถเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมรายละเอียดในระดับสูง คือ ผู้ถือหุ้นและนโยบายการจ่ายเงินปันผล ซึ่งมีความเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 68.17 ส่วนรายการที่บริษัทสามารถเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมรายละเอียดอยู่ในระดับปานกลาง คือ การลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม และหลักทรัพย์ของบริษัท ซึ่งมีความเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 55.79 และร้อยละ 53.53 ตามลำดับ

ข้อมูลทางการบริหารและการจัดการเป็นหมวดที่บริษัทสามารถเปิดเผยข้อมูลได้มีคุณภาพมากที่สุดจากข้อมูลในแต่ละด้านทั้ง 5 หมวด โดยบริษัทสามารถเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมรายละเอียดโดยมีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 71.10 ของรายละเอียดทั้งหมด และระดับการเปิดเผยข้อมูลของรายการต่าง ๆ ที่อยู่ในหมวดนี้จะมีระดับสูง และปานกลาง โดยรายการที่บริษัทสามารถเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมรายละเอียดอยู่ในระดับสูง คือ การกำกับดูแลกิจการ กรรมการและผู้บริหาร และการควบคุมภายใน (ค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ

82.67 ร้อยละ 74.78 และร้อยละ 72.10 ตามลำดับ) ส่วนรายการที่บริษัทสามารถเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมรายละเอียดอยู่ในระดับปานกลาง คือ บุคลากรและพนักงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 58.90

ข้อมูลทางด้านฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน บริษัทสามารถเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมรายละเอียดโดยมีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 44.93 ของรายละเอียดทั้งหมด และระดับการเปิดเผยข้อมูลของรายการต่าง ๆ ที่อยู่ในหมวดนี้จะมีทั้งระดับสูง ปานกลาง และต่ำ โดยรายการที่บริษัทสามารถเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมรายละเอียดอยู่ในระดับสูง คือ สิทธิทรัพย์และคุณภาพของสิทธิทรัพย์ รายการระหว่างกัน และวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน (ค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 77.54 ร้อยละ 73.97 และร้อยละ 63.64 ตามลำดับ) ส่วนรายการที่บริษัทสามารถเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมรายละเอียดอยู่ในระดับต่ำ คือ แหล่งที่มาของเงินทุน สภาพคล่อง ข้อมูลจำแนกตามส่วนงาน ข้อมูลภาษีเงินได้ รายจ่ายลงทุน และประมาณการสิทธิทรัพย์และหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น (ค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 40.93 ร้อยละ 38.90 ร้อยละ 21.86 ร้อยละ 21.33 ร้อยละ 6.75 และร้อยละ 0.67 ตามลำดับ)

ส่วนการเปิดเผยข้อมูลทางด้านแนวโน้มในอนาคตเป็นหมวดที่บริษัทสามารถเปิดเผยข้อมูลได้มีคุณภาพน้อยที่สุดจากข้อมูลในแต่ละด้านทั้ง 5 หมวด โดยบริษัทสามารถเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมรายละเอียดโดยมีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 38.58 ของรายละเอียดทั้งหมด และระดับการเปิดเผยข้อมูลของรายการต่าง ๆ ที่อยู่ในหมวดนี้จะมีระดับปานกลาง และต่ำ โดยรายการที่บริษัทสามารถเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมรายละเอียดอยู่ในระดับปานกลาง คือ โครงการในอนาคต ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 51.90 ส่วนรายการที่บริษัทสามารถเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมรายละเอียดอยู่ในระดับต่ำ คือ การเปลี่ยนแปลงในอนาคต และเป้าหมายการดำเนินธุรกิจ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 28.75 และร้อยละ 28.50 ตามลำดับ

นอกจากนี้เมื่อนำค่าเฉลี่ยดัชนีการเปิดเผยข้อมูลของทุกรายการจากทั้ง 5 หมวดมาเรียงลำดับจากมากไปน้อยพบว่า รายการที่บริษัทสามารถเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมรายละเอียดมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ การกำกับดูแลกิจการ โดยมีค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 82.67 รองลงมา คือ สิทธิทรัพย์และคุณภาพของสิทธิทรัพย์ ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ กรรมการและผู้บริหาร และรายการระหว่างกัน โดยมีค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 77.54 ร้อยละ 75.00 ร้อยละ 74.78 และร้อยละ 73.97 ตามลำดับ ส่วนรายการที่บริษัทสามารถเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมรายละเอียดน้อยที่สุด 5 อันดับ คือ ข้อมูลจำแนกตามส่วนงาน ภาษีเงินได้ ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รายจ่ายลงทุน และประมาณการสิทธิทรัพย์และหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเพียงร้อยละ 21.86 ร้อยละ 21.33 ร้อยละ 19.88 ร้อยละ 6.75 และร้อยละ 0.67 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 สถิติเชิงพรรณนาของดัชนีการเปิดเผยข้อมูลจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

ประเภทอุตสาหกรรม	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ ที่	ระดับ	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน
ขนส่ง	0.6175	(1)	สูง	0.4675	0.7006	0.1027
อัญมณีและเครื่องประดับ	0.6118	(2)		-		
ของใช้ในครัวเรือน	0.5902	(3)		0.5165	0.6441	0.0565
พลังงาน	0.5714	(4)		0.5119	0.6576	0.0483
สื่อสาร	0.5676	(5)		0.4886	0.6313	0.0458
การแพทย์	0.5580	(6)		0.4971	0.6149	0.0389
การพิมพ์และสิ่งพิมพ์	0.5498	(7)		0.3797	0.6744	0.1016
เคมีภัณฑ์และพลาสติก	0.5469	(8)		0.4277	0.6703	0.0800
เยื่อกระดาษและกระดาษ	0.5467	(9)		0.5318	0.5663	0.0177
บันเทิงและสันทนาการ	0.5460	(10)		0.5188	0.5843	0.0258
ยานพาหนะและอุปกรณ์	0.5453	(11)	0.4684	0.5665	0.0320	
เครื่องใช้ไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์	0.5390	(12)	ปาน กลาง	0.4737	0.6727	0.0622
พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	0.5342	(13)		0.3291	0.6136	0.0539
อาหารและเครื่องดื่ม	0.5309	(14)		0.4770	0.6257	0.0506
วัสดุก่อสร้างและตกแต่ง	0.5291	(15)		0.4148	0.6044	0.0564
โรงแรมและบริการท่องเที่ยว	0.5268	(16)		0.4634	0.6193	0.0543
เวชภัณฑ์และเครื่องสำอาง	0.5235	(17)		0.5125	0.5345	0.0156
คลังสินค้าและไซโล	0.5209	(18)		0.4615	0.6159	0.0832
ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	0.5205	(19)		0.4386	0.6167	0.0586
พาณิชย์	0.5196	(20)		0.5000	0.5588	0.0214
อื่น ๆ	0.5078	(21)		0.4364	0.5792	0.1010
ธุรกิจการเกษตร	0.5066	(22)		0.3779	0.5909	0.0642
สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	0.4991	(23)		0.3471	0.5625	0.0592
บรรจุภัณฑ์	0.4975	(24)		0.4172	0.5632	0.0528
บริการเฉพาะกิจ	0.4967	(25)		0.4457	0.5476	0.0721
เหมืองแร่	0.4909	(26)		0.4909	0.4909	-
เครื่องมือและเครื่องจักร	0.4877	(27)		0.4396	0.5363	0.0484
รวม	0.5346				0.3291	0.7006

* ไม่มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเนื่องจากจำนวนบริษัทตัวอย่างที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมนั้นมีเพียงบริษัทเดียว

สำหรับตารางที่ 4.4 เป็นการวิเคราะห์ระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียน 200 บริษัทในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม เมื่อนำค่าเฉลี่ยดัชนีการเปิดเผยข้อมูลของอุตสาหกรรมต่าง ๆ มาเรียงอันดับจากมากไปหาน้อยตามตารางพบว่าบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมขนส่งให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลมากที่สุดเพราะมีดัชนีการเปิดเผยข้อมูลสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 61.75 ของรายละเอียดทั้งหมด รองลงมาคือ บริษัทในกลุ่มอัญมณีและเครื่องประดับ กลุ่มของใช้ในครัวเรือน กลุ่มพลังงาน และกลุ่มสื่อสาร โดยมีค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 61.18 ร้อยละ 59.02 ร้อยละ 57.14 และร้อยละ 56.76 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มอุตสาหกรรมที่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้น้อยที่สุด 5 อันดับ คือ กลุ่มสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม กลุ่มบรรจุภัณฑ์ กลุ่มบริการเฉพาะกิจ กลุ่มเหมืองแร่ และกลุ่มเครื่องมือและเครื่องจักร โดยมีค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลได้เพียงร้อยละ 49.91 ร้อยละ 49.75 ร้อยละ 49.67 ร้อยละ 49.09 และร้อยละ 48.77 ของรายละเอียดทั้งหมด ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับการเปิดเผยข้อมูลในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมเทียบกับหลักเกณฑ์ในการแบ่งระดับการเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดไว้พบว่า การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทใน 2 กลุ่มแรกมีคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับสูง (มากกว่าร้อยละ 61) ส่วนกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นนอกเหนือจากนี้มีคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง (ระหว่างร้อยละ 43-61) และไม่มีกลุ่มอุตสาหกรรมใดที่มีคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับต่ำเลย นอกจากนี้เมื่อพิจารณาค่าต่ำสุดของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมพบว่า ค่าต่ำสุดของทุกกลุ่มอุตสาหกรรมมีคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินของภาคอุตสาหกรรมในบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทยส่วนใหญ่แล้วมีคุณภาพอยู่ในระดับที่ดี เพราะเพียงแค่อันดับการเปิดเผยข้อมูลขั้นต่ำสุดยังอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นสัญญาณที่ดีสำหรับการสนับสนุนและส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนในประเทศไทยมีการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใสและมีคุณภาพ อันเป็นรากฐานที่สำคัญอย่างหนึ่งในการสร้างกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดีต่อไปในอนาคต

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยดัชนีการเปิดเผยข้อมูลของรายการในแต่ละหมวดจำแนกตามประเภท
อุตสาหกรรม

ประเภทอุตสาหกรรม	ข้อมูล ทั่วไป	หลักทรัพย์ และการ ลงทุน	บริหาร และ จัดการ	การเงิน และ ดำเนินงาน	แนวโน้ม ในอนาคต	รวม
ขนส่ง	0.5971 (4)	0.6406 (5)	0.7682 (1)	0.5722 (1)	0.4445 (3)	0.6175 (1)
อัญมณีและเครื่องประดับ	0.6744 (1)	0.6875 (1)	0.6970 (18)	0.5362 (3)	0.4444 (4)	0.6118 (2)
ของใช้ในครัวเรือน	0.6236 (2)	0.5156 (23)	0.6995 (17)	0.5615 (2)	0.3611 (16)	0.5902 (3)
พลังงาน	0.5730 (8)	0.6378 (7)	0.7295 (8)	0.4888 (6)	0.4815 (2)	0.5714 (4)
สื่อสาร	0.5751 (7)	0.6489 (3)	0.7373 (4)	0.4759 (8)	0.4444 (4)	0.5676 (5)
การแพทย์	0.5497 (12)	0.6226 (10)	0.7563 (2)	0.4771 (7)	0.3930 (11)	0.5580 (6)
การพิมพ์และสิ่งพิมพ์	0.5545 (10)	0.6386 (6)	0.6435 (26)	0.4970 (4)	0.4352 (5)	0.5498 (7)
เคมีภัณฑ์และพลาสติก	0.5943 (5)	0.6148 (11)	0.7024 (16)	0.4449 (14)	0.3611 (16)	0.5469 (8)
เยื่อกระดาษและกระดาษ	0.5988 (3)	0.6375 (8)	0.7239 (12)	0.4265 (20)	0.2963 (19)	0.5467(9)
บันเทิงและสันทนาการ	0.5522 (11)	0.5534 (19)	0.7315 (7)	0.4673 (9)	0.3704 (14)	0.5460 (10)
ยานพาหนะและอุปกรณ์	0.5873 (6)	0.5475 (20)	0.7264 (9)	0.4386 (16)	0.4236 (6)	0.5453 (11)
เครื่องใช้ไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์	0.5127 (22)	0.6425 (4)	0.7260 (10)	0.4625 (10)	0.4111 (8)	0.5390 (12)
พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	0.4921 (24)	0.6067 (12)	0.7367 (5)	0.4596 (11)	0.4352 (5)	0.5342 (13)
อาหารและเครื่องดื่ม	0.5320 (16)	0.6364 (9)	0.7163 (13)	0.4289 (19)	0.4066 (10)	0.5309 (14)
วัสดุก่อสร้างและตกแต่ง	0.5615 (9)	0.5759 (16)	0.7072 (14)	0.4170 (22)	0.4123 (7)	0.5291 (15)
โรงแรมและบริการท่องเที่ยว	0.5226 (18)	0.5371 (21)	0.7255 (11)	0.4338 (18)	0.4825 (1)	0.5268 (16)
เวชภัณฑ์และเครื่องสำอาง	0.4608 (26)	0.5625 (17)	0.7361 (6)	0.4578 (12)	0.2222 (23)	0.5235 (17)
คลังสินค้าและไซโล	0.5158 (20)	0.3542 (26)	0.6675 (23)	0.4965 (5)	0.4074 (9)	0.5209 (18)
ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	0.5168 (19)	0.6042 (13)	0.7067 (15)	0.4361 (17)	0.3148 (17)	0.5205 (19)
พาณิชย์	0.5414 (13)	0.5610 (18)	0.6916 (20)	0.4443 (15)	0.2540 (22)	0.5196 (20)
อื่น ๆ	0.5403 (14)	0.6515 (2)	0.6819 (22)	0.3887 (25)	0.2778 (20)	0.5078 (21)
ธุรกิจการเกษตร	0.5076 (23)	0.5353 (22)	0.6436 (25)	0.4530 (13)	0.3056 (18)	0.5066 (22)
สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	0.5322 (15)	0.5830 (15)	0.6943 (19)	0.3824 (26)	0.3654 (15)	0.4991 (23)
บรรจุภัณฑ์	0.5147 (21)	0.6022 (14)	0.6841 (21)	0.4071 (24)	0.2716 (21)	0.4975 (24)
บริการเฉพาะกิจ	0.5302 (17)	0.4375 (25)	0.7425 (3)	0.3812 (27)	0.3889 (12)	0.4967 (25)
เหมืองแร่	0.4318 (27)	0.6875 (1)	0.6970 (18)	0.4118 (23)	0.0000 (24)	0.4909 (26)
เครื่องมือและเครื่องจักร	0.4669 (25)	0.5099 (24)	0.6667 (24)	0.4205 (21)	0.3796 (13)	0.4877 (27)
รวม	0.5396	0.5907	0.7110	0.4493	0.3858	0.5346

() หมายถึง อันดับที่

ตารางที่ 4.5 แสดงถึงการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมโดยแยกตามหมวดของรายการในแต่ละด้าน เมื่อนำค่าเฉลี่ยดัชนีการเปิดเผยข้อมูลของรายการแต่ละด้านมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ในหมวดของข้อมูลทั่วไป กลุ่มอุตสาหกรรมที่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้มากที่สุดคือบริษัทในกลุ่มอัญมณีและเครื่องประดับ โดยมีค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 67.44 ของรายละเอียดทั้งหมด รองลงมา คือ บริษัทในกลุ่มของใช้ในครัวเรือน กลุ่มเยื่อกระดาษและกระดาษ กลุ่มขนส่ง และกลุ่มเคมีภัณฑ์และพลาสติก โดยมีค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 62.36 ร้อยละ 59.88 ร้อยละ 59.71 และร้อยละ 59.43 ของรายละเอียดทั้งหมด ตามลำดับ

ข้อมูลทางด้านหลักทรัพย์และการลงทุน กลุ่มอุตสาหกรรมที่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้มากที่สุดคือบริษัทในกลุ่มอัญมณีและเครื่องประดับ และเหมืองแร่ โดยมีค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 68.75 ของรายละเอียดทั้งหมด รองลงมา คือ บริษัทในกลุ่มอื่น ๆ กลุ่มสื่อสาร กลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์ และกลุ่มขนส่ง โดยมีค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 65.15 ร้อยละ 64.89 ร้อยละ 64.25 และร้อยละ 64.06 ของรายละเอียดทั้งหมด ตามลำดับ

ข้อมูลทางด้านการบริหารและการจัดการ กลุ่มอุตสาหกรรมที่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้มากที่สุดคือบริษัทในกลุ่มขนส่ง โดยมีค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 76.82 ของรายละเอียดทั้งหมด รองลงมา คือ บริษัทในกลุ่มการแพทย์ กลุ่มบริการเฉพาะกิจ กลุ่มสื่อสาร และกลุ่มพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ โดยมีค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 75.63 ร้อยละ 74.25 ร้อยละ 73.73 และร้อยละ 73.67 ของรายละเอียดทั้งหมด ตามลำดับ

ข้อมูลทางด้านฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน กลุ่มอุตสาหกรรมที่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้มากที่สุดคือบริษัทในกลุ่มขนส่ง โดยมีค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 57.22 ของรายละเอียดทั้งหมด รองลงมา คือ บริษัทในกลุ่มของใช้ในครัวเรือน กลุ่มอัญมณีและเครื่องประดับ กลุ่มการพิมพ์และสิ่งพิมพ์ และกลุ่มคลังสินค้าและไซโล โดยมีค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 56.15 ร้อยละ 53.62 ร้อยละ 49.70 และร้อยละ 49.65 ของรายละเอียดทั้งหมด ตามลำดับ

ส่วนการเปิดเผยข้อมูลทางด้านแนวโน้มในอนาคต กลุ่มอุตสาหกรรมที่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้มากที่สุดคือบริษัทในกลุ่มโรงแรมและบริการท่องเที่ยว โดยมีค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับร้อยละ 48.25 ของรายละเอียดทั้งหมด รองลงมา คือ บริษัทในกลุ่มพลังงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 48.15 กลุ่มขนส่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 44.45 กลุ่มสื่อสาร และกลุ่มอัญมณีและเครื่องประดับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ร้อยละ 44.44 ส่วนกลุ่มการพิมพ์และสิ่งพิมพ์ และพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ร้อยละ 43.52

เมื่อพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทในกลุ่มอัญมณีและเครื่องประดับ กลุ่มเหมืองแร่ กลุ่มขนส่ง กลุ่มสื่อสาร กลุ่มพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ กลุ่มของใช้ในครัวเรือน กลุ่มการพิมพ์และสิ่งพิมพ์ กลุ่มเยื่อกระดาษและกระดาษ กลุ่มเคมีภัณฑ์และพลาสติก กลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์ กลุ่มการแพทย์ กลุ่มบริการเฉพาะกิจ กลุ่มโรงแรมและบริการท่องเที่ยว กลุ่มพลังงาน และบริษัทในกลุ่มอื่น ๆ จะพบว่ากลุ่มอุตสาหกรรมเหล่านี้มีการเปิดเผยข้อมูลในระดับที่สูงมากจนสามารถมีอันดับอยู่ใน 5 อันดับแรกของการเปิดเผยในแต่ละหมวด โดยเฉพาะบริษัทในกลุ่มอัญมณีและเครื่องประดับซึ่งการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในอันดับแรกของหมวดข้อมูลทั่วไป และหมวดหลักทรัพย์และการลงทุน เช่นเดียวกับกลุ่มขนส่งซึ่งมีการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในอันดับแรกของการบริหารและการจัดการ และฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน แสดงว่าบริษัทในกลุ่มอัญมณีและเครื่องประดับ และกลุ่มขนส่งมีค่าเฉลี่ยดัชนีการเปิดเผยข้อมูลโดยรวมอยู่ในระดับสูงเมื่อเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ในการแบ่งระดับการเปิดเผยข้อมูลตามที่กำหนดไว้

4.2 องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบและลักษณะเฉพาะของบริษัท

การเก็บข้อมูลทางด้านองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 200 บริษัทนั้นสามารถเก็บรวบรวมได้จากรายงานประจำปีของแต่ละบริษัท รวมถึงข้อมูลจากฐานข้อมูลของสำนักงาน ก.ล.ต. เพื่อนำไปทดสอบหาความสัมพันธ์กับดัชนีการเปิดเผยข้อมูล นอกจากนี้ยังเก็บข้อมูลที่เป็นตัวแปรควบคุม คือ ลักษณะเฉพาะของบริษัทที่อาจมีผลกระทบต่อองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบและระดับการเปิดเผยข้อมูล

จากตารางที่ 4.6 เมื่อพิจารณาดัชนีการเปิดเผยข้อมูลของบริษัททั้ง 200 บริษัทพบว่า มีขอบเขตกว้างตั้งแต่ร้อยละ 32.91 ถึง ร้อยละ 70.06 แต่โดยเฉลี่ยบริษัทสามารถเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมในรายละเอียดเท่ากับร้อยละ 53.46 ของรายละเอียดทั้งหมด

สำหรับลักษณะเฉพาะของบริษัทเมื่อพิจารณาขนาดของบริษัทซึ่งวัดจากสินทรัพย์รวมพบว่า ขนาดของบริษัทที่มีขอบเขตที่ค่อนข้างกว้าง คือ บริษัทที่มีขนาดเล็กที่สุดมีสินทรัพย์รวมเท่ากับ 85.94 ล้านบาท บริษัทที่มีขนาดใหญ่ที่สุดมีสินทรัพย์รวมเท่ากับ 487,226.23 ล้านบาท แต่โดยเฉลี่ยจะมีสินทรัพย์รวมเท่ากับ 13,743.48 ล้านบาท ส่วนความสามารถในการทำกำไรซึ่งวัดจากอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น พบว่า มีขอบเขตที่ค่อนข้างกว้างเช่นกัน กล่าวคือ บางบริษัทเกิดขาดทุนเป็นจำนวนมากทำให้อัตราความสามารถในการทำกำไรติดลบสูงถึงร้อยละ 790.49 (ค่าต่ำสุด) แต่บางบริษัทก็สามารถทำกำไรได้สูงถึงร้อยละ 286.87 (ค่าสูงสุด) โดยรวมแล้วมีอัตราความสามารถในการทำกำไรเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 8.80 ส่วนแหล่งเงินทุนซึ่งวัดจากอัตราหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น พบว่า บริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่มีความเสี่ยงจากการกู้ยืม

ในระดับปานกลาง โดยเฉลี่ยแล้วมีอัตราหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 1.03 เท่า บางบริษัทมีการใช้เงินจากผู้ถือหุ้นมากกว่าจากการกู้ยืม ดังนั้น ความเสี่ยงทางการเงินจึงอยู่ในระดับต่ำและมีค่าต่ำสุดเท่ากับลบ 7.73 เท่า แต่บางบริษัทมีความเสี่ยงทางการเงินที่สูงและมีค่าสูงสุดเท่ากับ 9.21 เท่า และลักษณะเฉพาะของบริษัททางด้านประเภทของสำนักงานสอบบัญชีพบว่า บริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่มีผู้สอบบัญชีมาจากสำนักงานสอบบัญชีที่มีขนาดใหญ่ (Big 4) เท่ากับร้อยละ 70.00 ส่วนบริษัทจดทะเบียนอื่นอีกร้อยละ 30.00 มีผู้สอบบัญชีที่มาจากสำนักงานสอบบัญชีที่ไม่ได้มีขนาดใหญ่

ตารางที่ 4.6 สถิติเชิงพรรณนาของระดับการเปิดเผยข้อมูล องค์ประกอบของคณะกรรมการ ตรวจสอบ และลักษณะเฉพาะของบริษัท

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
ตัวแปรตาม					
ระดับการเปิดเผยข้อมูล					
DISCORE	ดัชนีการเปิดเผยข้อมูล (เปอร์เซ็นต์)	0.5346	0.3291	0.7006	0.0591
ตัวแปรอธิบาย					
องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ					
ACINDP	ความเป็นอิสระ (เปอร์เซ็นต์)	1.00	0.67	1.00	0.0292
EXPT	ความรู้ความชำนาญทางการบัญชีหรือการเงิน (คน)	0.87	0	3	0.7140
ACSIZE	จำนวนสมาชิก (คน)	3.12	3	5	0.3550
MEET	จำนวนการประชุม (ครั้ง)	6.17	1	14	2.8300
ตัวแปรควบคุม					
ลักษณะเฉพาะของบริษัท					
SIZE	ขนาดของบริษัท (ล้านบาท)	13743.48	85.94	487226.23	42706.0645
PROFIT	ความสามารถในการทำกำไร (เปอร์เซ็นต์)	8.80	-790.49	286.87	69.4337
LEV	แหล่งเงินทุน (เท่า)	1.03	-7.73	9.21	1.3510
FIRM	ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี	0.70	0	1	0.4620

ตารางที่ 4.7 สถิติเชิงพรรณนาของความเป็นอิสระ และความรู้ความชำนาญทางการบัญชีหรือการเงินของคณะกรรมการตรวจสอบจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

ประเภทอุตสาหกรรม	ความเป็นอิสระ (ACINDP)				ความรู้ความชำนาญทางการบัญชีหรือการเงิน (EXPT)			
	\bar{X}	Min	Max	S.D.	\bar{X}	Min	Max	S.D.
การพิมพ์และสิ่งพิมพ์	1.00	1.00	1.00	0.0000	1.00	0	2	0.8940
การแพทย์	1.00	1.00	1.00	0.0000	0.50	0	1	0.5350
ขนส่ง	1.00	1.00	1.00	0.0000	1.75	1	3	0.9570
ของใช้ในครัวเรือน	1.00	1.00	1.00	0.0000	0.75	0	2	0.9570
คลังสินค้าและโซโล	1.00	1.00	1.00	0.0000	1.33	1	2	0.5770
เคมีภัณฑ์และพลาสติก	1.00	1.00	1.00	0.0000	0.75	0	2	0.7070
เครื่องใช้ไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์	0.97	0.67	1.00	0.1044	1.00	0	3	0.8160
เครื่องมือและเครื่องจักร	1.00	1.00	1.00	0.0000	0.33	0	1	0.5770
ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	1.00	1.00	1.00	0.0000	0.33	0	1	0.5160
ธุรกิจการเกษตร	1.00	1.00	1.00	0.0000	0.92	0	2	0.7930
บรรจุภัณฑ์	1.00	1.00	1.00	0.0000	0.56	0	1	0.5270
บริการเฉพาะกิจ	1.00	1.00	1.00	0.0000	1.00	0	2	1.4140
บันเทิงและสันทนาการ	0.97	0.75	1.00	0.0833	1.00	0	2	0.5000
พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	1.00	1.00	1.00	0.0000	1.00	0	2	0.7220
พลังงาน	1.00	1.00	1.00	0.0000	0.89	0	3	0.9280
พาณิชย์	1.00	1.00	1.00	0.0000	0.71	0	1	0.4880
ยานพาหนะและอุปกรณ์	1.00	1.00	1.00	0.0000	0.75	0	1	0.4630
เยื่อกระดาษและกระดาษ	1.00	1.00	1.00	0.0000	0.67	0	1	0.5770
โรงแรมและบริการท่องเที่ยว	1.00	1.00	1.00	0.0000	0.86	0	2	0.9000
วัสดุก่อสร้างและตกแต่ง	1.00	1.00	1.00	0.0000	0.95	0	2	0.7050
เวชภัณฑ์และเครื่องสำอาง	1.00	1.00	1.00	0.0000	1.50	1	2	0.7070
สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	1.00	1.00	1.00	0.0000	0.54	0	1	0.5190
สื่อสาร	1.00	1.00	1.00	0.0000	0.89	0	2	0.7820
เหมืองแร่	1.00	1.00	1.00	-	1.00	1	1	-
อัญมณีและเครื่องประดับ	1.00	1.00	1.00	-	1.00	1	1	-
อาหารและเครื่องดื่ม	1.00	1.00	1.00	0.0000	1.09	0	2	0.8310
อื่น ๆ	1.00	1.00	1.00	0.0000	1.00	1	1	0.0000
รวม	1.00	0.67	1.00	0.0292	0.87	0	3	0.7140

ตารางที่ 4.8 สถิติเชิงพรรณนาของจำนวนสมาชิก และจำนวนการประชุมของคณะกรรมการ
ตรวจสอบจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนสมาชิก (ACSIZE)				จำนวนการประชุม (MEET)			
	X	Min	Max	S.D.	X	Min	Max	S.D.
การพิมพ์และสิ่งพิมพ์	3.33	3.00	4.00	0.5160	5.00	4	7	1.0950
การแพทย์	3.00	3.00	3.00	0.0000	7.63	2	13	4.5650
ขนส่ง	3.50	3.00	4.00	0.5770	7.25	5	12	3.2020
ของใช้ในครัวเรือน	3.00	3.00	3.00	0.0000	4.75	4	7	1.5000
คลังสินค้าและไซโล	3.00	3.00	3.00	0.0000	4.67	4	6	1.1550
เคมีภัณฑ์และพลาสติก	3.00	3.00	3.00	0.0000	6.25	4	9	2.0530
เครื่องใช้ไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์	3.00	3.00	3.00	0.0000	4.80	3	9	1.8140
เครื่องมือและเครื่องจักร	3.00	3.00	3.00	0.0000	8.00	4	11	3.6060
ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	3.00	3.00	3.00	0.0000	5.00	4	7	1.0950
ธุรกิจการเกษตร	3.08	3.00	4.00	0.2890	8.08	4	14	4.4200
บรรจุภัณฑ์	3.00	3.00	3.00	0.0000	6.33	3	10	2.1210
บริการเฉพาะกิจ	3.00	3.00	3.00	0.0000	6.50	5	8	2.1210
บันเทิงและสันทนาการ	3.11	3.00	4.00	0.3330	6.22	4	10	2.1080
พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	3.25	3.00	4.00	0.4420	5.83	1	12	2.4960
พลังงาน	3.22	3.00	4.00	0.4410	8.11	2	13	3.4440
พาณิชย์	3.00	3.00	3.00	0.0000	6.14	4	10	2.5450
ยานพาหนะและอุปกรณ์	3.13	3.00	4.00	0.3540	4.63	3	7	1.3020
เยื่อกระดาษและกระดาษ	3.33	3.00	4.00	0.5770	7.33	5	10	2.5170
โรงแรมและบริการท่องเที่ยว	3.43	3.00	5.00	0.7870	6.86	4	12	3.3880
วัสดุก่อสร้างและตกแต่ง	3.21	3.00	5.00	0.3530	6.32	4	12	2.6470
เวชภัณฑ์และเครื่องสำอาง	3.00	3.00	3.00	0.0000	8.00	4	12	5.6570
สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	3.08	3.00	4.00	0.2770	5.85	2	12	3.2110
สื่อสาร	3.00	3.00	3.00	0.0000	5.78	4	12	2.5390
เหมืองแร่	3.00	3.00	3.00	-	4.00	4	4	-
อัญมณีและเครื่องประดับ	3.00	3.00	3.00	-	4.00	4	4	-
อาหารและเครื่องดื่ม	3.00	3.00	3.00	0.0000	5.55	3	13	3.1100
อื่น ๆ	3.00	3.00	3.00	0.0000	4.50	4	5	0.7070
รวม	3.12	3.00	5.00	0.3550	6.17	1	14	2.8300

จากตารางที่ 4.7 เมื่อพิจารณาองค์ประกอบทางด้านความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบพบว่า โดยเฉลี่ยคณะกรรมการตรวจสอบมีความเป็นอิสระสูงถึงร้อยละ 100 แต่บางบริษัทในกลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์ และกลุ่มบันเทิงและสันทนาการมีคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระเพียงร้อยละ 67.00 และร้อยละ 75.00 ตามลำดับ

องค์ประกอบทางด้านความรู้ความชำนาญทางการบัญชีหรือการเงินของคณะกรรมการตรวจสอบพบว่า บางบริษัทในกลุ่มขนส่ง กลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์ และกลุ่มพลังงานมีคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นผู้มีความรู้ความชำนาญทางการบัญชีหรือการเงินมากที่สุดคือ 3 คน ในขณะที่บางบริษัทในบางกลุ่มอุตสาหกรรมมีคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญทางการบัญชีหรือการเงินอย่างน้อย 1 คน และบางบริษัทในอีกหลายกลุ่มอุตสาหกรรมที่ไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญทางการบัญชีหรือการเงินเลย แต่โดยเฉลี่ยแล้วบริษัทในกลุ่มตัวอย่างมีคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญทางการบัญชีหรือการเงินประมาณบริษัทละ 1 คน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.87 คน)

จากตารางที่ 4.8 องค์ประกอบทางด้านจำนวนสมาชิกของคณะกรรมการตรวจสอบพบว่า บางบริษัทในกลุ่มโรงแรมและบริการท่องเที่ยว และวัสดุก่อสร้างและตกแต่งมีจำนวนสมาชิกคณะกรรมการตรวจสอบมากที่สุดคือ 5 คน ในขณะที่บางบริษัทในอีกหลายกลุ่มอุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะมีจำนวนสมาชิกคณะกรรมการตรวจสอบเท่ากับ 3 คน และโดยเฉลี่ยแล้วบริษัทในกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนสมาชิกคณะกรรมการตรวจสอบประมาณบริษัทละ 3 คน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 คน)

ส่วนองค์ประกอบทางด้านจำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบพบว่า บางบริษัทในกลุ่มธุรกิจการเกษตรมีจำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบสูงสุดถึง 14 ครั้งต่อปี ในขณะที่บางบริษัทในกลุ่มพัฒนาอสังหาริมทรัพย์มีจำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบเพียง 1 ครั้งต่อปี แต่โดยเฉลี่ยแล้วบริษัทในกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบประมาณละ 7 ครั้งต่อปี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.17 ครั้ง)

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบกับระดับการเปิดเผยข้อมูล

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบกับระดับการเปิดเผยข้อมูลจะได้จากการนำตัวแปรทั้ง 3 ประเภทตามตารางที่ 4.6 จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 บริษัทมาวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ แต่ก่อนที่จะวิเคราะห์นั้นต้องตรวจสอบก่อนว่าตัวแปรต่าง ๆ เป็นไปตามเงื่อนไขของการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุหรือไม่ ได้แก่ การตรวจสอบว่า

ค่าคลาดเคลื่อนต้องมีการแจกแจงแบบปกติ ค่าเฉลี่ยของค่าคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0 ค่าแปรปรวนของค่าคลาดเคลื่อนเป็นค่าคงที่ที่ไม่ทราบค่า ค่าคลาดเคลื่อนต้องเป็นอิสระกัน และตัวแปรอิสระทุกตัวต้องเป็นอิสระกัน ทั้งนี้เมื่อทำการตรวจสอบแล้วพบว่าเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ทุกประการ (ภาคผนวก ข)

หลังจากตรวจสอบเงื่อนไขของการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแล้ว จะทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามเชิงปริมาณกับตัวแปรอิสระ โดยใช้สถิติทดสอบ t ที่แสดงในคอลัมน์ Sig.t หาก Sig.t ของตัวแปรอิสระตัวใดมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด หมายความว่า ตัวแปรอิสระตัวนั้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ผลการวิเคราะห์ที่ได้แสดงตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุของความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบและลักษณะเฉพาะของบริษัท กับระดับการเปิดเผยข้อมูลโดยรวม

$$\text{DISCORE} = \beta_0 + \beta_1 \text{ACINDP} + \beta_2 \text{EXPT} + \beta_3 \text{ACSIZE} + \beta_4 \text{MEET} + \beta_5 \text{SIZE} + \beta_6 \text{PROFIT} + \beta_7 \text{LEV} + \beta_8 \text{FIRM} + e$$

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์ความถดถอย		t-value	Sig.t
	B	Beta		
ค่าคงที่	0.297		1.965	0.050*
ACINDP	-0.105	-0.052	-0.778	0.437
EXPT	0.002	0.021	0.312	0.755
ACSIZE	0.026	0.158	2.155	0.032*
MEET	0.000	-0.007	-0.105	0.916
SIZE	0.026	0.273	3.670	0.000*
PROFIT	0.000	0.014	0.187	0.852
LEV	0.003	0.061	0.831	0.407
FIRM	0.016	0.127	1.818	0.071**

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10

R square⁹ = 0.170

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง = 200 บริษัท

⁹ R Square หมายถึง สัดส่วนหรือเปอร์เซ็นต์ที่ตัวแปรอิสระสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้

จากตารางที่ 4.9 พบว่าค่า R Square = 17.00 สามารถอธิบายได้ว่าตัวแปรอิสระทั้ง 8 ตัวที่อยู่ในตัวแบบการวิจัยสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม คือ ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลโดยรวมได้เท่ากับร้อยละ 17.00

4.3.1 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 1

จากตารางที่ 4.9 สามารถใช้ทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 1 ที่ว่า:

H1: คณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

จากผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ กล่าวคือ คณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ ($p > 0.10$) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ 1

ผลการทดสอบนี้ขัดแย้งกับงานวิจัยของ Chen และ Jaggi (2000) ที่ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการอิสระที่ไม่เป็นผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัท กล่าวคือ คณะกรรมการอิสระที่ไม่เป็นผู้บริหารจะมีส่วนช่วยยกระดับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลทั้งนี้บริษัทที่มีสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระที่ไม่เป็นผู้บริหารเป็นจำนวนมากในคณะกรรมการบริหารจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้านการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทให้เป็นไปตามกฎระเบียบมากขึ้น แต่ผลการศึกษาในครั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยในอดีต กล่าวคือ คณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นตัวแปรนี้จึงไม่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ที่มีต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลได้

4.3.2 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 2

จากตารางที่ 4.9 สามารถใช้ทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 2 ที่ว่า:

H2: คณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญทางการบัญชีหรือการเงินมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

จากผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ กล่าวคือ คณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญทางการบัญชีหรือการเงินไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ ($p > 0.10$) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ 2

ผลการทดสอบนี้ขัดแย้งกับงานวิจัยของ Song และ Windram (2000) และ Felo Krishnamurthy และ Solieri (2003) ที่ผลการศึกษาพบว่าสมาชิกของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญทางการบัญชีหรือการเงินมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพของรายงานทางการเงิน เนื่องจากการมีความรู้ความชำนาญทางการบัญชีหรือการเงินจะช่วยในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น แต่ผลการศึกษาในครั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยในอดีต กล่าวคือ คณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญทางการบัญชีหรือการเงินไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นตัวแปรนี้จึงไม่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ที่มีต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลได้

4.3.3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 3

จากตารางที่ 4.9 สามารถใช้ทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 3 ที่ว่า:

H3: จำนวนสมาชิกของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

จากผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยประมาณของจำนวนสมาชิกของคณะกรรมการตรวจสอบเท่ากับ 0.026 นั่นคือ ถ้าจำนวนสมาชิกของคณะกรรมการตรวจสอบเพิ่มขึ้น 1 คน จะทำให้ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.026 หน่วย ดังนั้นจึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ กล่าวคือ จำนวนสมาชิกของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ 3

ผลการทดสอบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Felo Krishnamurthy และ Solieri (2003) ซึ่งศึกษาถึงคุณสมบัติของคณะกรรมการตรวจสอบและคุณภาพของรายงานทางการเงินในเชิงประจักษ์ จากบริษัทใน 16 กลุ่มอุตสาหกรรมจำนวน 130 บริษัทในปี 1995–1996 โดยคุณภาพของรายงานทางการเงินนั้นจะครอบคลุมถึงข้อมูลประจำปี ข้อมูลรายไตรมาส ข้อมูลเผยแพร่อื่น ๆ และข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบของนักลงทุนสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่าจำนวนของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพของรายงานทางการเงิน

4.3.4 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 4

จากตารางที่ 4.9 สามารถใช้ทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 4 ที่ว่า:

H4: จำนวนครั้งในการประชุมต่อปีของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

จากผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ กล่าวคือ จำนวนครั้งในการประชุมต่อปีของคณะกรรมการตรวจสอบไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ ($p > 0.10$) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ 4

ผลการทดสอบนี้ขัดแย้งกับงานวิจัยของ Song และ Windram (2000) ที่ผลการศึกษาพบว่าคณะกรรมการตรวจสอบในประเทศอังกฤษมีบทบาทสำคัญในการติดตามความน่าเชื่อถือของตัวเลขในรายงานทางการเงิน ในขณะที่ถ้าจำนวนครั้งในการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบน้อยลงจะทำให้ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบลดลง แต่ผลการศึกษาในครั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยในอดีต กล่าวคือ จำนวนครั้งในการประชุมต่อปีของคณะกรรมการตรวจสอบไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นตัวแปรนี้จึงไม่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ที่มีต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลได้

จากผลการทดสอบยังพบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางด้านลักษณะเฉพาะของบริษัทกับระดับการเปิดเผยข้อมูลโดยรวมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ คือ ขนาดของบริษัท (SIZE) และประเภทของสำนักงานสอบบัญชี (FIRM) พบว่ามีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูลโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งหมายความว่า บริษัทที่มีขนาดใหญ่มีแนวโน้มที่จะเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมในรายละเอียดได้มากกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก และถ้าผู้สอบบัญชีของบริษัทมาจากสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ที่อยู่ในกลุ่ม Big 4 จะทำให้บริษัทมีแนวโน้มที่จะเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมในรายละเอียดได้มากกว่าบริษัทที่มีผู้สอบบัญชีที่ไม่ได้มาจากสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ที่อยู่ในกลุ่ม Big 4 ส่วนลักษณะเฉพาะของบริษัททางด้านอื่น ได้แก่ ความสามารถในการทำกำไร (PROFIT) และแหล่งเงินทุน (LEV) ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูลโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญ

ดังนั้น สมการถดถอยที่เหมาะสมในการพยากรณ์ระดับการเปิดเผยข้อมูลโดยรวมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ คือ

$$\text{DISCORE} = 0.297 + 0.026 \text{ ACSIZE} + 0.026 \text{ SIZE} + 0.016 \text{ FIRM}$$

นอกจากนี้เมื่อวิเคราะห์เพิ่มเติมโดยเปลี่ยนตัวแปรจากดัชนีการเปิดเผยข้อมูลโดยรวมมาเป็นดัชนีการเปิดเผยข้อมูลโดยข้อกำหนดที่กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนทุกบริษัทต้องเปิดเผยและรายการที่เปิดเผยด้วยความสมัครใจ โดยตัวแปรอิสระ ตัวแปรควบคุม และการวิเคราะห์ยังคงเหมือนเดิม ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้แสดงตามตารางที่ 4.10 และตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุของความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบและลักษณะเฉพาะของบริษัท กับระดับการเปิดเผยข้อมูลโดยข้อกำหนด

$$\text{MANDA}^{10} = \beta_0 + \beta_1 \text{ACINDP} + \beta_2 \text{EXPT} + \beta_3 \text{ACSIZE} + \beta_4 \text{MEET} + \beta_5 \text{SIZE} + \beta_6 \text{PROFIT} + \beta_7 \text{LEV} + \beta_8 \text{FIRM} + e$$

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์ความถดถอย		t-value	Sig.t
	B	Beta		
ค่าคงที่	0.362		2.306	0.022*
ACINDP	-0.128	-0.061	-0.915	0.361
EXPT	0.004	0.043	0.647	0.518
ACSIZE	0.030	0.174	2.358	0.019*
MEET	0.000	-0.009	-0.127	0.899
SIZE	0.025	0.258	3.452	0.001*
PROFIT	0.000	-0.023	-0.318	0.750
LEV	0.002	0.054	0.736	0.463
FIRM	0.016	0.117	1.678	0.095**

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10

R square = 0.162

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง = 200 บริษัท

จากตารางที่ 4.10 พบว่าค่า R Square = 16.20 สามารถอธิบายได้ว่าตัวแปรอิสระทั้ง 8 ตัวที่อยู่ใบบทบาทการวิจัยสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม คือ ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลโดยข้อกำหนดได้เท่ากับร้อยละ 16.20

¹⁰ MANDA หมายถึง ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นพื้นฐานของรายการขั้นต่ำที่เป็นไปตามข้อกำหนดให้ต้องเปิดเผย

จากตารางข้างต้นสรุปได้ว่า ตัวแปรทางด้านองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูลโดยข้อกำหนดอย่างมีนัยสำคัญ คือ จำนวนสมาชิกของคณะกรรมการตรวจสอบ (ACSIZE) ซึ่งหมายความว่า ถ้าจำนวนสมาชิกคณะกรรมการตรวจสอบเพิ่มมากขึ้นจะทำให้บริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมในรายละเอียดตามข้อกำหนดพื้นฐานได้มากขึ้น

ส่วนตัวแปรทางด้านลักษณะเฉพาะของบริษัทพบว่า ตัวแปรทางด้านขนาดของบริษัท (SIZE) และประเภทของสำนักงานสอบบัญชี (FIRM) มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูลโดยข้อกำหนดอย่างมีนัยสำคัญ หมายความว่า บริษัทที่มีขนาดใหญ่มีแนวโน้มที่จะเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมในรายละเอียดได้มากกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก และถ้าผู้สอบบัญชีของบริษัทมาจากสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ที่อยู่ในกลุ่ม Big 4 จะทำให้บริษัทมีแนวโน้มที่จะเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมในรายละเอียดมากกว่าบริษัทที่มีผู้สอบบัญชีที่ไม่ได้มาจากสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ที่อยู่ในกลุ่ม Big 4 โดยสำนักงานสอบบัญชีอาจเป็นผู้กำหนดจำนวนข้อมูล ที่ต้องมีการเปิดเผยในงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐาน โดยคำนึงถึงความพอเพียงหรือความมีนัยสำคัญของข้อมูลและอย่างน้อยที่สุดต้องมีข้อมูลตามรายงานของผู้สอบบัญชี แสดงว่าบริษัทที่มีขนาดใหญ่และมีผู้สอบบัญชีที่มาจากสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ที่อยู่ในกลุ่ม Big 4 จะตระหนักว่าการปฏิบัติตามข้อกำหนดการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นสิ่งสำคัญ

ดังนั้น สมการถดถอยที่เหมาะสมในการพยากรณ์ระดับการเปิดเผยข้อมูลโดยข้อกำหนดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ คือ

$$\text{MANDA} = 0.362 + 0.030 \text{ ACSIZE} + 0.025 \text{ SIZE} + 0.016 \text{ FIRM}$$

ผลการทดสอบที่ได้นี้ทำให้ทราบว่าถึงแม้การเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดได้กำหนดไว้เป็นข้อบังคับที่กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนทุกบริษัทต้องเปิดเผย แต่ในทางปฏิบัติแล้วบริษัทที่เป็นกลุ่มตัวอย่างยังมีการเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมในรายละเอียดตามข้อกำหนดในระดับที่แตกต่างกัน เพราะบริษัทที่จำนวนสมาชิกคณะกรรมการตรวจสอบมาก บริษัทที่มีขนาดใหญ่ และบริษัทที่มีผู้สอบบัญชีมาจากสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ที่อยู่ในกลุ่ม Big 4 จะสามารถเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดได้อย่างมีคุณภาพมากกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก ซึ่งผลการทดสอบทำให้ทราบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูลโดยข้อกำหนดเป็นตัวแปรเช่นเดียวกับตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูลโดยรวม

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุของความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของ
คณะกรรมการตรวจสอบและลักษณะเฉพาะของบริษัท กับระดับการเปิดเผยข้อมูล
โดยความสมัครใจ

$$\text{VOLUN}^{11} = \beta_0 + \beta_1 \text{ACINDP} + \beta_2 \text{EXPT} + \beta_3 \text{ACSIZE} + \beta_4 \text{MEET} + \beta_5 \text{SIZE} \\ + \beta_6 \text{PROFIT} + \beta_7 \text{LEV} + \beta_8 \text{FIRM} + e$$

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์ความถดถอย		t-value	Sig.t
	B	Beta		
ค่าคงที่	0.002		0.011	0.992
ACINDP	-0.097	-0.032	-0.474	0.636
EXPT	-0.004	-0.030	-0.450	0.653
ACSIZE	0.007	0.028	0.374	0.709
MEET	-0.001	-0.017	-0.253	0.800
SIZE	0.037	0.258	3.459	0.001*
PROFIT	0.001	0.178	2.432	0.016*
LEV	0.003	0.052	0.702	0.484
FIRM	0.024	0.123	1.757	0.080**

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10

R square = 0.163

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง = 200 บริษัท

จากตารางที่ 4.11 พบว่าค่า R Square = 16.30 สามารถอธิบายได้ว่าตัวแปรอิสระทั้ง 8 ตัวที่อยู่ในตัวแบบการวิจัยสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม คือ ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลโดยความสมัครใจได้เท่ากับร้อยละ 16.30

จากตารางข้างต้นสรุปได้ว่า ตัวแปรทางด้านองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูลโดยความสมัครใจอย่างมีนัยสำคัญ

ส่วนตัวแปรทางด้านลักษณะเฉพาะของบริษัทพบว่า ตัวแปรทางด้านขนาดของบริษัท (SIZE) ความสามารถในการทำกำไร (PROFIT) และประเภทของสำนักงานสอบบัญชี (FIRM) มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูลโดยสมัครใจอย่างมีนัยสำคัญ หมายความว่า

¹¹ VOLUN หมายถึง ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลที่ไม่มีข้อกำหนดให้ต้องเปิดเผยแต่บริษัทเปิดเผยโดยความสมัครใจ

บริษัทที่มีขนาดใหญ่มีแนวโน้มที่จะเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมในรายละเอียดได้มากกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก บริษัทที่มีความสามารถในการทำกำไรได้ดีมีแนวโน้มที่จะเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมในรายละเอียดได้มากกว่าบริษัทที่มีความสามารถในการทำกำไรได้ไม่ดีหรือน้อยกว่า เนื่องจาก การที่บริษัทสามารถสร้างผลการดำเนินงานได้ดี คือ มีกำไรสูงจะเป็นการกระตุ้นให้มีการเปิดเผยข้อมูลมากขึ้น เพื่อแสดงให้เห็นว่าบริษัทประสบความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างน่าพอใจ และถ้าผู้สอบบัญชีของบริษัทมาจากสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ที่อยู่ในกลุ่ม Big 4 จะทำให้บริษัทมีแนวโน้มที่จะเปิดเผยข้อมูลได้ครอบคลุมในรายละเอียดได้มากกว่าบริษัทที่มีผู้สอบบัญชีที่ไม่ได้มาจากสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ที่อยู่ในกลุ่ม Big 4

ดังนั้น สมการถดถอยที่เหมาะสมในการพยากรณ์ระดับการเปิดเผยข้อมูลโดยสมัครใจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ คือ

$$\text{VOLUN} = 0.002 + 0.037 \text{ SIZE} + 0.001 \text{ PROFIT} + 0.024 \text{ FIRM}$$

จากตารางที่ 4.9 สามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐานได้ตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.12 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ
H1 : คณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์	ปฏิเสธ (p > 0.10)
H2 : คณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญทางการบัญชี หรือการเงินมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์	ปฏิเสธ (p > 0.10)
H3 : จำนวนสมาชิกของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์	ยอมรับ (p < 0.05)
H4 : จำนวนครั้งในการประชุมต่อปีของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์	ปฏิเสธ (p > 0.10)

นอกจากนี้สามารถสรุปผลการทดสอบตามประเภทของการเปิดเผยข้อมูลได้ตามตารางที่ 4.13 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.13 สรุปผลการทดสอบตามประเภทของการเปิดเผยข้อมูล

ตัวแปร	ผลการทดสอบตามประเภทของการเปิดเผยข้อมูล		
	โดยรวม	โดยข้อกำหนด	โดยความสมัครใจ
ความเป็นอิสระ	ไม่มีนัยสำคัญ	ไม่มีนัยสำคัญ	ไม่มีนัยสำคัญ
ความรู้ความชำนาญทางการบัญชีหรือการเงิน	ไม่มีนัยสำคัญ	ไม่มีนัยสำคัญ	ไม่มีนัยสำคัญ
จำนวนสมาชิก	มีความสัมพันธ์เชิงบวก	มีความสัมพันธ์เชิงบวก	ไม่มีนัยสำคัญ
จำนวนการประชุมต่อปี	ไม่มีนัยสำคัญ	ไม่มีนัยสำคัญ	ไม่มีนัยสำคัญ

4.4 สถิติเชิงพรรณนาของแบบสอบถาม

หลังจากออกแบบและจัดทำแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว แบบสอบถามจะส่งไปให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียน เพื่อทำการทดสอบเบื้องต้นเกี่ยวกับความถูกต้องของคำถาม การจัดเรียงลำดับคำถาม และความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อคำถาม เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาก็จะนำมาปรับปรุงรูปแบบและเนื้อหาให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้นเพื่อให้การเก็บข้อมูลจริงเป็นไปอย่างครบถ้วนและเพียงพอตามการวิจัย จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วจัดส่งทางไปรษณีย์ไปให้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งอัตราการตอบกลับของกลุ่มตัวอย่างแสดงในตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 อัตราการตอบกลับของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือ	ผู้ตอบ	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่ได้รับคืน	อัตราการตอบกลับ (%)
แบบสอบถาม	กรรมการตรวจสอบ	200	54	27.00

แบบสอบถามส่งไปยังคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทที่เลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 บริษัท บริษัทละ 1 ฉบับ โดยจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับมามีจำนวน 54 ฉบับ หรือคิดเป็นอัตราตอบกลับร้อยละ 27 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด ซึ่งข้อมูลจากแบบสอบถามสามารถนำมาสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

4.4.1 ข้อมูลของบริษัท

ตารางที่ 4.15 อัตราการตอบกลับของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวน	ร้อยละ
การพิมพ์และสิ่งพิมพ์	4	7.41
การแพทย์	2	3.70
ขนส่ง	3	5.56
ของใช้ในครัวเรือน	2	3.70
คลังสินค้าและไซโล	1	1.85
เคมีภัณฑ์และพลาสติก	1	1.85
เครื่องใช้ไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์	1	1.85
เครื่องมือและเครื่องจักร	2	3.70
ธุรกิจการเกษตร	2	3.70
บรรจุภัณฑ์	2	3.70
บันเทิงและสันทนาการ	4	7.41
พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	7	12.96
พลังงาน	2	3.70
พาณิชย์	1	1.85
ยานพาหนะและอุปกรณ์	4	7.41
โรงแรมและบริการท่องเที่ยว	1	1.85
วัสดุก่อสร้างและตกแต่ง	5	9.26
เวชภัณฑ์และเครื่องสำอาง	1	1.85
สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	1	1.85
สื่อสาร	4	7.41
เหมืองแร่	1	1.85
อาหารและเครื่องดื่ม	3	5.56
รวม	54	100.00

จากตารางข้างต้นพบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีอัตราการตอบกลับมากที่สุด คือ กลุ่มพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ มีอัตราการตอบกลับเท่ากับร้อยละ 12.96 รองลงมา คือ กลุ่มวัสดุก่อสร้างและตกแต่ง มีอัตราการตอบกลับเท่ากับร้อยละ 9.26 และกลุ่มการพิมพ์และสิ่งพิมพ์ กลุ่มบันเทิงและสันทนาการ กลุ่มยานพาหนะและอุปกรณ์ และกลุ่มสื่อสาร มีอัตราการตอบกลับเท่ากับร้อยละ 7.41

4.4.2 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.16 ข้อมูลตำแหน่งปัจจุบันและการได้รับการแต่งตั้งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตำแหน่งปัจจุบัน	ได้รับการแต่งตั้งจาก						รวม	
	คณะกรรมการบริษัท		ที่ประชุมผู้ถือหุ้น		คณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้น			
	N	%	N	%	N	%	N	%
ประธานกรรมการตรวจสอบ	6	33.33	4	22.22	8	44.44	18	36.73
กรรมการตรวจสอบ	9	50.00	3	16.67	6	33.33	18	36.73
อื่น ๆ	12	92.31	0	0.00	1	7.69	13	26.53
รวม	27	55.10	7	14.29	15	30.61	49	100.00

จากตารางข้างต้นพบว่าตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 36.73 ดำรงตำแหน่งเป็นประธานกรรมการตรวจสอบ หรือกรรมการตรวจสอบ สำหรับผู้ที่ตอบว่าอื่น ๆ หรือร้อยละ 26.53 ได้แก่ ผู้ที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งส่วนใหญ่หรือร้อยละ 55.10 ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัท รองลงมา คือ ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้น ร้อยละ 30.61 และได้รับการแต่งตั้งจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น ร้อยละ 14.29

ตารางที่ 4.17 ประสิทธิภาพการทำงานเป็นกรรมการตรวจสอบ

ประสิทธิภาพการทำงาน เป็นกรรมการตรวจสอบ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีประสิทธิภาพ	12	24.49
มีประสิทธิภาพเป็นระยะเวลาประมาณ		
1 ปี	1	2.04
2 ปี	5	10.20
3 ปี	4	8.16
4 ปี	6	12.24
5 ปี	8	16.33
6 ปี	9	18.37
7 ปี	3	6.12
8 ปี	1	2.04
รวม	49	100.00

จากตารางข้างต้นพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีประสิทธิภาพการทำงานเป็นกรรมการตรวจสอบ ร้อยละ 24.49 ส่วนผู้ที่มีประสิทธิภาพการทำงานเป็นกรรมการตรวจสอบส่วนใหญ่ หรือ ร้อยละ 18.37 มีประสิทธิภาพเป็นระยะเวลาประมาณ 6 ปี รองลงมา คือ มีประสิทธิภาพเป็นระยะเวลาประมาณ 5 ปี และ 4 ปี หรือร้อยละ 16.33 และร้อยละ 12.24 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 ประสบการณ์การทำงานทางการบัญชีหรือการเงิน

ประสบการณ์การทำงาน ทางการบัญชีหรือการเงิน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีประสบการณ์	9	18.37
มีประสบการณ์เป็นระยะเวลาประมาณ		
1-5 ปี	2	4.08
6-10 ปี	7	14.29
11-15 ปี	6	12.24
16-20 ปี	8	16.33
21-25 ปี	4	8.16
26-30 ปี	8	16.33
31-35 ปี	1	2.04
36-40 ปี	2	4.08
41-45 ปี	1	2.04
46-50 ปี	1	2.04
รวม	49	100.00

จากตารางข้างต้นพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีประสบการณ์การทำงานทางการบัญชีหรือการเงิน ร้อยละ 18.37 ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานทางการบัญชีหรือการเงิน ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 16.33 มีประสบการณ์เป็นระยะเวลาประมาณ 16-20 ปี และ 26-30 ปี รองลงมา คือ มีประสบการณ์เป็นระยะเวลาประมาณ 6-10 ปี และ 11-15 ปี หรือร้อยละ 14.29 และร้อยละ 12.24 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 ประเภทของประสบการณ์การทำงานทางการบัญชีหรือการเงิน

ประสบการณ์การทำงานการบัญชีหรือการเงิน	จำนวน	ร้อยละ
ประธานกรรมการบริหาร (CEO)	12	13.33
ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและการเงิน (CFO)	17	18.89
พนักงานบัญชีหรือสมุหบัญชี	14	15.56
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	15	16.67
ผู้ตรวจสอบภายใน	22	24.44
นักวิชาการหรืออาจารย์ผู้สอนด้านการบัญชีหรือการเงิน	8	8.89
อื่น ๆ	2	2.22
รวม	90¹²	100.00

จากตารางข้างต้นพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์การทำงานเป็นผู้ตรวจสอบภายในมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.44 รองลงมา คือ มีประสบการณ์การทำงานเป็นผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและการเงิน และผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หรือร้อยละ 18.89 และร้อยละ 16.67 ตามลำดับ

4.4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการตรวจสอบ

ตารางที่ 4.20 องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

จำนวนสมาชิก ของคณะกรรมการตรวจสอบ	จำนวน	ร้อยละ
3	47	87.00
4	5	9.30
5	2	3.70
รวม	54	100.00

¹² สาเหตุที่ยอดรวมของจำนวนไม่เท่ากับ 54 ตัวอย่าง เนื่องจากคำถามข้อนี้ผู้ตอบสามารถเลือกคำตอบได้หลายข้อ และวิเคราะห์ร้อยละจากจำนวนคำตอบที่ตอบในคำถามข้อนี้ทั้งสิ้น 90 คำตอบ

การดำรงตำแหน่งกรรมการบริหาร	จำนวน	ร้อยละ
เป็นกรรมการตรวจสอบที่ดำรงตำแหน่งกรรมการที่เป็นผู้บริหาร	1	1.90
เป็นกรรมการตรวจสอบที่ดำรงตำแหน่งกรรมการที่ไม่ได้เป็นผู้บริหาร	53	98.10
รวม	54	100.00

จากตารางข้างต้นพบว่าบริษัทส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 87.00 มีคณะกรรมการตรวจสอบจำนวน 3 คน ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และมีจำนวนระหว่าง 3-5 คน ซึ่งเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่ดีของคณะกรรมการตรวจสอบ กรรมการตรวจสอบส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 98.10 ของบริษัทที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นกรรมการที่ไม่ได้เป็นผู้บริหาร และมีเพียงร้อยละ 1.90 เท่านั้นที่เป็นกรรมการที่เป็นผู้บริหาร

ตารางที่ 4.21 การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการตรวจสอบ

การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีการกำหนด	9	16.67
มีการกำหนดระยะเวลา		
1 ปี	1	1.85
2 ปี	17	31.48
3 ปี	25	46.30
5 ปี	2	3.70
รวม	54	100.00

นอกจากนี้ มีบริษัทที่ไม่มีการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการตรวจสอบ ร้อยละ 16.67 แต่บริษัทส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 46.30 มีการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการตรวจสอบระยะเวลา 3 ปี รองลงมา คือ มีการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการตรวจสอบระยะเวลา 2 ปี และ 5 ปี หรือร้อยละ 31.48 และร้อยละ 3.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.22 คุณสมบัติของคณะกรรมการตรวจสอบทางด้านความรู้ความชำนาญทางการบัญชี
หรือการเงิน

คณะกรรมการตรวจสอบ ทุกคน มีความสามารถ ในการอ่านและเข้าใจ งบการเงินพื้นฐาน (Financial Literacy)	คณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 คน เป็นผู้มีความรู้ความชำนาญทางการบัญชี หรือการเงิน (Financial Expertise)				รวม	
	ใช่		ไม่ใช่			
	N	%	N	%	N	%
ใช่	46	95.83	2	4.17	48	90.57
ไม่ใช่	5	100.00	0	0.00	5	9.43
รวม	51	96.23	2	3.77	53	100.00

จำนวนกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ ความชำนาญทางการบัญชีหรือการเงิน	จำนวน	ร้อยละ
1	19	36.54
2	21	40.38
3	12	23.08
รวม	52	100.00

ผลการปฏิบัติงานจากการใช้ความรู้ ความชำนาญทางการบัญชีหรือการเงิน	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก	22	40.74
ดี	30	55.56
ปานกลาง	1	1.85
พอใช้	1	1.85
ไม่ดี	0	0.00
รวม	54	100.00

จากตารางข้างต้นพบว่าคณะกรรมการตรวจสอบส่วนใหญ่มีสมาชิกทุกคนมีความสามารถในการอ่านและเข้าใจงบการเงินพื้นฐาน หรือคิดเป็นร้อยละ 90.57 และคณะกรรมการตรวจสอบส่วนใหญ่มีสมาชิกอย่างน้อย 1 คนมีความรู้ความชำนาญทางการบัญชี

หรือการเงิน หรือคิดเป็นร้อยละ 96.23 และจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญทางการบัญชีหรือการเงินพบว่าส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 40.38 มีกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญทางการบัญชีหรือการเงินจำนวน 2 คน ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบโดยรวมจากการใช้ความรู้ความชำนาญทางการบัญชีหรือการเงิน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี หรือร้อยละ 55.56 รองลงมา คือ คิดว่าผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมาก หรือร้อยละ 40.74 ซึ่งการมีความรู้ความชำนาญทางการบัญชีหรือการเงินที่ดีจะช่วยส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อให้มีกระบวนการจัดทำรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและมีการเปิดเผยอย่างเพียงพอ อันจะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 4.23 การสัมมนาหรือฝึกอบรมของกรรมการตรวจสอบ

การเข้ารับสัมมนาหรือฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้รับการสัมมนาหรือฝึกอบรม	15	27.78
ได้รับการสัมมนาหรือฝึกอบรมจาก		
ภายในบริษัท (In-house)	1	1.85
หน่วยงานภายนอก (Outsource)	38	70.37
รวม	54	100.00

ประเด็นการสัมมนาหรือฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้ที่จะใช้อ่านและเข้าใจในรายงานทางการเงินของบริษัท	12	11.54
หลักการและมาตรฐานบัญชีที่บริษัทเลือกใช้ในปัจจุบัน	5	4.81
หลักการและมาตรฐานบัญชีใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น	7	6.73
ความเสี่ยงที่สำคัญทางธุรกิจและทางการเงิน	22	21.15
การควบคุมในกระบวนการดำเนินธุรกิจที่สำคัญ	25	24.04
ความรู้ความเข้าใจในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ	26	25.00
อื่น ๆ	7	6.73
รวม	104¹³	100.00

¹³ สาเหตุที่ยอดรวมของจำนวนไม่เท่ากับ 54 ตัวอย่าง เนื่องจากคำถามข้อนี้ผู้ตอบสามารถเลือกคำตอบได้หลายข้อ และวิเคราะห์ร้อยละจากจำนวนคำตอบที่ตอบในคำถามข้อนี้ทั้งสิ้น 104 คำตอบ

จากตารางข้างต้นพบว่ากรรมการตรวจสอบร้อยละ 27.78 ไม่ได้รับการสัมมนาหรือฝึกอบรมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการตรวจสอบ ส่วนกรรมการตรวจสอบส่วนใหญ่หรือร้อยละ 70.37 ได้รับการสัมมนาหรือฝึกอบรมจากหน่วยงานภายนอก (Outsource) ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ระบุว่าได้รับการสัมมนาหรือฝึกอบรมจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ/หรือสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors Association: IOD) โดยได้รับการสัมมนาหรือฝึกอบรมในประเด็นของความรู้ความเข้าใจในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบมากที่สุด หรือคิดเป็นร้อยละ 25.00 รองลงมา คือ ประเด็นของการควบคุมในกระบวนการดำเนินธุรกิจที่สำคัญ และความเสี่ยงที่สำคัญทางธุรกิจและทางการเงิน หรือคิดเป็นร้อยละ 24.04 และร้อยละ 21.15 ตามลำดับ ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบข้ออื่น ๆ หรือคิดเป็นร้อยละ 6.73 ตอบว่าได้รับการสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับหลักการกำกับดูแลกิจการ หลักการปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการ และกรรมการตรวจสอบ หรือหลักสูตรสำหรับคณะกรรมการตรวจสอบ เป็นต้น

ตารางที่ 4.24 การประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ

จำนวนการประชุม (ครั้ง/ปี)*	จำนวน	ร้อยละ
2	1	1.85
3	2	3.70
4	14	25.93
5	12	22.22
6	6	11.11
7	5	9.26
8	4	7.41
9	2	3.70
10	2	3.70
11	2	3.70
12	4	7.41
รวม	54	100.00

*จำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบโดยเฉลี่ย 6.20 ครั้งต่อปี

ระยะเวลาการประชุม (นาที/ครั้ง)*	จำนวน	ร้อยละ
60	2	3.70
90	11	20.37
120	20	37.04
150	4	7.41
180	13	24.07
210	2	3.70
240	2	3.70
รวม	54	100.00

*ระยะเวลาการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบโดยเฉลี่ย 136.11 นาทีต่อครั้ง

การเตรียมตัวล่วงหน้า ก่อนการประชุมครั้งต่อไป	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก	13	24.07
ดี	33	61.11
ปานกลาง	8	14.81
พอใช้	0	0.00
ไม่ดี	0	0.00
รวม	54	100.00

จากตารางข้างต้นพบว่าบริษัทของกลุ่มตัวอย่างมีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบโดยเฉลี่ย 6 ครั้งต่อปี โดยบริษัทส่วนใหญ่หรือร้อยละ 25.93 มีการประชุมร่วมกัน 4 ครั้งต่อปี รองลงมา คือ มีการประชุมร่วมกัน 5 ครั้ง และ 6 ครั้งต่อปี หรือร้อยละ 22.22 และร้อยละ 11.11 และมีเพียง 1 บริษัท หรือร้อยละ 1.85 เท่านั้นที่มีการประชุมร่วมกันเพียง 2 ครั้งต่อปี ส่วนระยะเวลาที่ใช้ในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบโดยเฉลี่ย คือ 136 นาทีต่อครั้ง โดยบริษัทส่วนใหญ่หรือร้อยละ 37.04 ใช้ระยะเวลาในการประชุม 120 นาที รองลงมา คือ ใช้ระยะเวลาในการประชุม 180 นาที และ 90 นาที หรือร้อยละ 24.07 และร้อยละ 20.37 ตามลำดับ

นอกจากนี้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนเข้าประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 61.11 เห็นว่ามีการเตรียมตัวอยู่ในระดับที่ดี รองลงมา คือ คิดว่ามีการเตรียมตัวอยู่ในระดับที่ดีมาก และระดับปานกลาง หรือร้อยละ 24.07 และร้อยละ 14.81 ตามลำดับ สังเกตได้ว่าไม่มีกรรมการตรวจสอบคนใดที่คิดว่าการเตรียมตัวอยู่ในระดับพอใช้ หรือระดับไม่ดีเลย ซึ่งผลจากการเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนการประชุมจะทำให้คณะกรรมการตรวจสอบสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามวาระการประชุมในแต่ละครั้งได้ดียิ่งขึ้น

ตารางที่ 4.25 ผู้รับรองความถูกต้องของข้อมูลในรายงานทางการเงิน

ผู้รับรองความถูกต้องของข้อมูล ในรายงานทางการเงิน	จำนวน	ร้อยละ
คณะกรรมการบริหาร	18	36.00
คณะกรรมการบริษัท	10	20.00
ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายใน	1	2.00
ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและการเงิน	21	42.00
รวม	50	100.00

จากตารางข้างต้นพบว่าผู้รับรองความถูกต้องของข้อมูลของบริษัทก่อนได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นจากผู้สอบบัญชีส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 42.00 คือ ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและการเงิน รองลงมา คือ คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการบริษัท หรือร้อยละ 36.00 และร้อยละ 20.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.26 การประชุมพิจารณาทบทวนและอภิปรายงบการเงินของคณะกรรมการตรวจสอบ

การประชุมพิจารณาทบทวนและอภิปรายงบการเงิน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีการประชุม	1	1.85
มีการประชุมโดย		
ประชุมภายในคณะกรรมการตรวจสอบ	0	0.00
ร่วมกับฝ่ายจัดการ	2	3.70
ร่วมกับผู้ตรวจสอบภายใน	0	0.00
ร่วมกับผู้สอบบัญชีภายนอก	5	9.26
ร่วมกับฝ่ายจัดการและผู้ตรวจสอบภายใน	5	9.26
ร่วมกับฝ่ายจัดการและผู้สอบบัญชีภายนอก	2	3.70
ร่วมกับผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชีภายนอก	7	12.96
ร่วมกับฝ่ายจัดการ ผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชีภายนอก	32	59.26
รวม	54	100.00

จากตารางข้างต้นพบว่าก่อนการนำเสนองบการเงินประจำปีต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อนำเสนอต่อผู้ถือหุ้นคณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุมพิจารณาทบทวนและอภิปรายงบการเงินร่วมกับฝ่ายจัดการ ผู้ตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชีภายนอกมากที่สุด หรือคิดเป็นร้อยละ 59.26 รองลงมา คือ คณะกรรมการตรวจสอบประชุมร่วมกับผู้ตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชีภายนอก หรือคิดเป็นร้อยละ 12.96 และมีเพียง 1 บริษัท หรือคิดเป็นร้อยละ 1.85 เท่านั้นที่ไม่มีการประชุมพิจารณาทบทวนและอภิปรายงบการเงิน

ตารางที่ 4.27 จำนวนครั้งของการประชุมในแต่ละประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรายงานทางการเงิน

วาระการประชุม	ไม่มี การประชุม ในเรื่องนี้		จำนวนการประชุม (ครั้ง/ปี)									
			1 ครั้ง		2 ครั้ง		3 ครั้ง		4 ครั้ง		5 ครั้ง	
			N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1. พิจารณาบททวนงบการเงินและรายงานการเงินที่เกี่ยวข้อง ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อนำเสนอต่อผู้ถือหุ้น	0	0.00	8	14.80	0	0.00	3	5.60	41	75.90	2	3.70
2. การเปลี่ยนแปลงหลักการบัญชี วิธีปฏิบัติทางบัญชีและนโยบาย บัญชีที่สำคัญ	29	53.70	4	7.40	6	11.10	2	3.70	12	22.20	1	1.90
3. พิจารณาความเพียงพอของระบบควบคุมภายใน (Internal Control) และระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์	4	7.40	11	20.40	8	14.80	3	5.60	18	33.30	10	18.50
4. พิจารณาความเสี่ยงหรือโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ	3	5.60	13	24.00	8	14.80	3	5.60	19	35.20	8	14.80
5. พิจารณาขอบเขตและแผนการตรวจสอบภายในประจำปี (Audit Plan) และการประเมินผลการตรวจสอบร่วมกับผู้ตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชีภายนอก	1	1.85	25	46.30	10	18.50	3	5.60	14	25.90	1	1.85

ตารางที่ 4.27 จำนวนครั้งของการประชุมในแต่ละประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรายงานทางการเงิน (ต่อ)

วาระการประชุม	ไม่มี การประชุม ในเรื่องนี้		จำนวนการประชุม (ครั้ง/ปี)									
			1 ครั้ง		2 ครั้ง		3 ครั้ง		4 ครั้ง		5 ครั้ง	
			N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
6. ทบทวนการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายในและพิจารณาปัญหาหรือข้อจำกัดที่เกิดขึ้นระหว่างการตรวจสอบภายใน	7	13.00	5	9.25	9	16.65	4	7.40	22	40.70	7	13.00
7. พิจารณาร่วมกับผู้สอบบัญชีภายนอกเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อจำกัดที่เกิดขึ้นจากการตรวจสอบงบการเงิน	4	7.40	16	29.60	7	13.00	4	7.40	23	42.60	0	0.00
8. พิจารณารายการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของบริษัท	9	16.70	8	14.80	8	14.80	6	11.10	17	31.50	6	11.10
9. สอบทานกับที่ปรึกษาทางกฎหมายเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบริษัทซึ่งอาจมีผลกระทบต่องบการเงินอย่างมีนัยสำคัญ	24	44.40	13	24.10	6	11.10	3	5.60	6	11.10	2	3.70
10. รายงานผลความคืบหน้าที่มีนัยสำคัญของกิจกรรมที่กระทำไปต่อคณะกรรมการบริษัท	2	3.70	3	5.60	6	11.10	6	11.10	26	48.10	11	20.40

จากตารางที่ 4.27 พบว่าบริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่มีวาระการประชุมเพื่อพิจารณา ทบทวนงบการเงินและรายงานการเงินที่เกี่ยวข้องก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อนำเสนอต่อผู้ถือหุ้นจำนวน 4 ครั้งต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 75.90 รองลงมา คือ มีการประชุม ตามวาระดังกล่าวจำนวน 1 ครั้ง และ 3 ครั้งต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 14.80 และร้อยละ 5.60 ตามลำดับ

บริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่ไม่มีวาระการประชุมเรื่องการเปลี่ยนแปลงหลักการบัญชี วิธีปฏิบัติทางบัญชี และนโยบายบัญชีที่สำคัญ หรือคิดเป็นร้อยละ 53.70 รองลงมา คือ มีการประชุม ตามวาระดังกล่าวจำนวน 4 ครั้ง และ 2 ครั้งต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 22.20 และ 11.10 ตามลำดับ

บริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่มีวาระการประชุมเพื่อพิจารณาความเพียงพอของระบบ ควบคุมภายใน และระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์จำนวน 4 ครั้งต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 33.30 รองลงมา คือ มีการประชุมตามวาระดังกล่าวจำนวน 1 ครั้ง และ 5 ครั้งต่อปี หรือคิดเป็น ร้อยละ 20.40 และร้อยละ 18.50 ตามลำดับ

บริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่มีวาระการประชุมเพื่อพิจารณาความเสี่ยงหรือโอกาสที่จะเกิด ความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญจำนวน 4 ครั้งต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 35.20 รองลงมา คือ มีการประชุม ตามวาระดังกล่าวจำนวน 1 ครั้ง หรือคิดเป็นร้อยละ 24.00 และ 2 ครั้ง และ 5 ครั้งต่อปี หรือ คิดเป็นร้อยละ 14.80

บริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่มีวาระการประชุมเพื่อพิจารณาขอบเขตและแผนการ ตรวจสอบภายในประจำปี และการประเมินผลการตรวจสอบร่วมกับผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบ บัญชีภายนอกจำนวน 1 ครั้งต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 46.30 รองลงมา คือ มีการประชุมตามวาระ ดังกล่าวจำนวน 4 ครั้ง และ 2 ครั้งต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 25.90 และร้อยละ 18.50 ตามลำดับ

บริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่มีวาระการประชุมเพื่อทบทวนการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบ ภายในและพิจารณาปัญหาหรือข้อจำกัดที่เกิดขึ้นระหว่างการตรวจสอบภายในจำนวน 4 ครั้งต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 40.70 รองลงมา คือ มีการประชุมตามวาระดังกล่าวจำนวน 2 ครั้ง หรือคิดเป็น ร้อยละ 16.65 และไม่มีการประชุมตามวาระดังกล่าว และมีการประชุม 5 ครั้งต่อปี หรือคิดเป็น ร้อยละ 13.00 เท่ากัน

บริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่มีวาระการประชุมเพื่อพิจารณาร่วมกับผู้สอบบัญชีภายนอก เกี่ยวกับปัญหาหรือข้อจำกัดที่เกิดขึ้นจากการตรวจสอบงบการเงินจำนวน 4 ครั้งต่อปี หรือคิดเป็น ร้อยละ 42.60 รองลงมา คือ มีการประชุมตามวาระดังกล่าวจำนวน 1 ครั้ง และ 2 ครั้งต่อปี หรือ คิดเป็นร้อยละ 29.60 และร้อยละ 13.00 ตามลำดับ

บริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่มีวาระการประชุมเพื่อพิจารณารายการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของบริษัทจำนวน 4 ครั้งต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 31.50 รองลงมา คือ ไม่มีการประชุมตามวาระดังกล่าว หรือคิดเป็นร้อยละ 16.70 และมีการประชุมตามวาระดังกล่าวจำนวน 1 ครั้ง และ 2 ครั้งต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 14.80 เท่ากัน

บริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่ไม่มีวาระการประชุมเรื่องการสอบทานกับที่ปรึกษาทางกฎหมายเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบริษัทซึ่งอาจมีผลกระทบต่องบการเงินอย่างมีนัยสำคัญ หรือคิดเป็นร้อยละ 44.40 รองลงมา คือ มีการประชุมตามวาระดังกล่าวจำนวน 1 ครั้งต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 24.10 และมีการประชุมตามวาระดังกล่าว 2 ครั้ง และ 4 ครั้งต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 11.10 เท่ากัน

บริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่มีวาระการประชุมเพื่อรายงานผลความคืบหน้าที่มีนัยสำคัญของกิจกรรมที่ได้กระทำไปต่อคณะกรรมการบริษัทจำนวน 4 ครั้งต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 48.10 รองลงมา คือ มีการประชุมตามวาระดังกล่าวจำนวน 5 ครั้งต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 20.40 และมีการประชุมตามวาระดังกล่าวจำนวน 2 ครั้ง และ 3 ครั้งต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 11.10 เท่ากัน

ตารางที่ 4.28 ความคิดเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบต่อระดับของการพบข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัท

เรื่อง	ไม่พบ ข้อบกพร่อง ในเรื่องนี้		ระดับของการพบข้อบกพร่อง									
			มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด	
			N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1. ปัจจัยความเสี่ยง	21	38.90	0	0.00	0	0.00	4	7.40	18	33.30	11	20.40
2. การตลาดและการแข่งขัน	23	42.60	0	0.00	2	3.70	6	11.10	9	16.70	14	25.90
3. การวิจัยและพัฒนา	27	50.00	0	0.00	2	3.70	5	9.30	9	16.70	11	20.40
4. ความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม	29	53.70	0	0.00	1	1.90	0	0.00	13	24.10	11	20.40
5. ข้อมูลจำแนกตามส่วนงาน	24	44.40	0	0.00	2	3.70	2	3.70	16	29.60	10	18.50
6. การวิเคราะห์สภาพคล่อง	29	53.70	1	1.90	1	1.90	4	7.40	14	25.90	5	9.30
7. สินทรัพย์และการวิเคราะห์คุณภาพของสินทรัพย์	26	48.10	1	1.90	1	1.90	7	13.00	13	24.10	6	11.10
8. สาระสำคัญของสัญญาเช่าระยะยาว	34	63.00	0	0.00	1	1.90	0	0.00	10	18.50	9	16.70
9. การจ่ายลงทุน	32	59.30	0	0.00	2	3.70	3	5.60	11	20.40	6	11.10
10. การลงทุนในบริษัทร่วม หรือบริษัทย่อย	31	57.40	0	0.00	2	3.70	2	3.70	9	16.70	10	18.50

จากตารางที่ 4.28 พบว่าคณะกรรมการตรวจสอบส่วนใหญ่เห็นว่าไม่พบข้อบกพร่องของการเปิดเผยข้อมูลเรื่องปัจจัยความเสี่ยง หรือคิดเป็นร้อยละ 38.90 รองลงมา คือ พบข้อบกพร่องของการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด หรือคิดเป็นร้อยละ 33.30 และร้อยละ 20.40 ตามลำดับ

ข้อมูลทางด้านการตลาดและการแข่งขันคณะกรรมการตรวจสอบส่วนใหญ่เห็นว่าไม่พบข้อบกพร่องของการเปิดเผยข้อมูล หรือคิดเป็นร้อยละ 42.60 รองลงมา คือ พบข้อบกพร่องของการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับน้อยที่สุด และระดับน้อย หรือคิดเป็นร้อยละ 25.90 และร้อยละ 16.70 ตามลำดับ

ข้อมูลทางด้านการวิจัยและพัฒนาคณะกรรมการตรวจสอบส่วนใหญ่เห็นว่าไม่พบข้อบกพร่องของการเปิดเผยข้อมูล หรือคิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา คือ พบข้อบกพร่องของการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับน้อยที่สุด และระดับน้อย หรือคิดเป็นร้อยละ 20.40 และร้อยละ 16.70 ตามลำดับ

ข้อมูลทางส่วนด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมคณะกรรมการตรวจสอบส่วนใหญ่เห็นว่าไม่พบข้อบกพร่องของการเปิดเผยข้อมูล หรือคิดเป็นร้อยละ 53.70 รองลงมา คือ พบข้อบกพร่องของการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด หรือคิดเป็นร้อยละ 24.10 และร้อยละ 20.40 ตามลำดับ

ข้อมูลทางด้านข้อมูลจำแนกตามส่วนงานคณะกรรมการตรวจสอบส่วนใหญ่เห็นว่าไม่พบข้อบกพร่องของการเปิดเผยข้อมูล หรือคิดเป็นร้อยละ 44.40 รองลงมา คือ พบข้อบกพร่องของการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด หรือคิดเป็นร้อยละ 29.60 และร้อยละ 18.50 ตามลำดับ

ข้อมูลทางด้านการวิเคราะห์สภาพคล่องคณะกรรมการตรวจสอบส่วนใหญ่เห็นว่าไม่พบข้อบกพร่องของการเปิดเผยข้อมูล หรือคิดเป็นร้อยละ 53.70 รองลงมา คือ พบข้อบกพร่องของการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด หรือคิดเป็นร้อยละ 25.90 และร้อยละ 9.30 ตามลำดับ

ข้อมูลทางด้านสินทรัพย์และการวิเคราะห์คุณภาพของสินทรัพย์คณะกรรมการตรวจสอบส่วนใหญ่เห็นว่าไม่พบข้อบกพร่องของการเปิดเผยข้อมูล หรือคิดเป็นร้อยละ 48.10 รองลงมา คือ พบข้อบกพร่องของการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับน้อย และระดับปานกลาง หรือคิดเป็นร้อยละ 24.10 และร้อยละ 13.00 ตามลำดับ

ข้อมูลทางด้านสาระสำคัญของสัญญาเช่าระยะยาวคณะกรรมการตรวจสอบส่วนใหญ่เห็นว่าไม่พบข้อบกพร่องของการเปิดเผยข้อมูล หรือคิดเป็นร้อยละ 63.00 รองลงมา คือ พบข้อบกพร่องของการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด หรือคิดเป็นร้อยละ 18.50 และร้อยละ 16.70 ตามลำดับ

ข้อมูลทางการจ่ายลงทุนคณะกรรมการตรวจสอบส่วนใหญ่เห็นว่าไม่พบข้อบกพร่องของการเปิดเผยข้อมูล หรือคิดเป็นร้อยละ 59.30 รองลงมา คือ พบข้อบกพร่องของการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด หรือคิดเป็นร้อยละ 20.40 และร้อยละ 11.10 ตามลำดับ

ข้อมูลทางการลงทุนในบริษัทร่วม หรือบริษัทย่อย คณะกรรมการตรวจสอบส่วนใหญ่เห็นว่าไม่พบข้อบกพร่องของการเปิดเผยข้อมูล หรือคิดเป็นร้อยละ 57.40 รองลงมา คือ พบข้อบกพร่องของการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับน้อยที่สุด และระดับน้อย หรือคิดเป็นร้อยละ 18.50 และร้อยละ 16.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.29 ความคิดเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบต่อระดับสาเหตุของข้อบกพร่องที่มีต่อการเปิดเผยข้อมูลของบริษัท

สาเหตุของข้อบกพร่อง	ระดับของสาเหตุ									
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1. ขาดความพร้อมด้านฐานข้อมูล	1	1.90	11	20.40	11	20.40	11	20.40	20	37.00
2. ขาดความพร้อมด้านบุคลากร	1	1.90	7	13.00	7	13.00	23	42.60	16	29.60
3. ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดของการเปิดเผยข้อมูล	2	3.70	9	16.70	16	29.60	10	18.50	17	31.50
4. การเปิดเผยข้อมูลอาจทำให้เกิดความเสียหายทางการเงิน	4	7.40	7	13.00	20	37.00	12	22.20	11	20.40
5. การเปิดเผยข้อมูลอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อราคาหุ้นของบริษัท	3	5.60	6	11.10	16	29.60	15	27.80	14	25.90
6. การเปิดเผยข้อมูลอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อการตัดสินใจลงทุนของผู้ลงทุน	3	5.60	9	16.70	11	20.40	21	38.90	10	18.50
7. การเปิดเผยข้อมูลอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อการใช้เงินของผู้ถือหุ้น	2	3.70	5	9.30	13	24.10	16	29.60	18	33.30